

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2012 – 2014

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Využití prostředků ze strukturálních fondů k rozvoji
cestovního ruchu regionu Český Krumlov**

Praha 2014

Vedoucí diplomové práce: Ing. Petr Houška

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED (PART TIME) STUDIES

2012 - 2014

DIPLOMA THESIS

**The use of structural funds for the development of
tourism region of Czech Krumlov**

Prague 2014

The Diploma Thesis Work Supervisor: Ing. Petr Houška

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, kterou jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Barbora Menclová

Vlastnoruční podpis

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucímu práce Ing. Petrovi Houškovi za cenné připomínky a odborné rady, které mi pomohly k vypracování této diplomové práce.

Anotace

Práce se zabývá problematikou podpory cestovního ruchu z fondů Evropské unie, především ze strukturálních fondů. Zabývá se regionálními operačními programy v podobě Společného regionálního operačního programu a jednotlivými regionálními operačními programy a jejich dopadem na území regionu NUTS II Jihozápad a města Českého Krumlova.

Klíčová slova

cestovní ruch, dotace, financování, fondy EU, jihozápad, kontrola, operační programy, regionální operační program, strukturální fondy.

Annotation

The work deals with the promotion of tourism from European Union funds, mainly from structural funds. In particular, through the regional operational programs as the Joint Regional Operational Programme and various regional operational programs and their impact on the NUTS II South-West and the city Český Krumlov.

Key words

checking process, dotations, EU funds, funding, operational programmes, regional operation programme, southwest, structural funds, tourism.

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU.....	11
1.1 Strukturální a regionální politika	12
1.1.1 Cíle regionální politiky	13
1.1.2 Nástroje regionální politiky	14
1.2 Souhrn kapitoly - Regionální politika EU	15
2 FONDY EVROPSKÉ UNIE	17
2.1 Základní fondy EU.....	17
2.1.1 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)	18
2.1.2 Strukturální fondy	19
2.1.3 Strategické dokumenty regionální politiky EU v České republice.....	20
2.2 Souhrn kapitoly 2 - Fondy Evropské Unie	21
3 OPERAČNÍ PROGRAMY	22
3.1 Obecná charakteristika.....	23
3.2 Využití OP v oblasti cestovního ruchu	27
3.3 Souhrn kapitoly - Operační programy	30
4 PROCES HODNOCENÍ A SCHVALOVÁNÍ GRANTOVÝCH PROJEKTŮ	31
4.1 Tvorba dotací	33
4.2 Hodnocení žádostí.....	34
4.3 Souhrn kapitoly - Proces hodnocení a schvalování grantových projektů	44
5 REGION JIŽNÍ ČECHY: MĚSTO ČESKÝ KRUMLOV A OKOLÍ.....	45
5.1 Předpoklady cestovního ruchu v Českém Krumlově a okolí.....	49
5.1.1 Kulturně historické a přírodní předpoklady.....	51
5.1.2 Infrastruktura v regionu.....	59
5.2 Souhrn kapitoly - Region Jižní Čechy: Město Český Krumlov a okolí.....	60
6 ZHODNOCENÍ REGIONU.....	62
6.1 SWOT analýza	62
6.1.1 PEST analýza.....	66
6.2 Historie oblasti Český Krumlov a geografické předpoklady	67

6.3 Zpracování projektové části.....	74
6.3.1 Doporučení.....	74
6.3.2 Cíl žádosti	76
6.4 Souhrn kapitoly - Zhodnocení regionu	79
ZÁVĚR	80
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	82
SEZNAM OBRAZKŮ.....	86
SEZNAM PŘÍLOH.....	87

ÚVOD

Tato práce se bude zabývat Evropskými fondy, konkrétně Strukturálními fondy Evropské unie a v jejich rámci Regionálním operačním programem NUTS II Jihozápad a jeho vlivem na cestovní ruch v Českém Krumlově. Práce rozebírá systém čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů pro jednotlivé regiony. Cestovní ruch představuje jedno z největších světových odvětví a stává se stále významnějším faktorem regionálního rozvoje, jehož podpora má přinést ekonomickou prosperitu. Vysoká dynamika růstu cestovního ruchu v daném regionu může efektivně napomáhat regionům se strukturálními problémy. Cestovní ruch má průřezový charakter a zasahuje do mnoha odvětví národního hospodářství. Patří rovněž k největším tvůrcům pracovních míst.

Aby bylo možní vyhodnotit zkoumaný problém a nastínit možné řešení, je nejdříve důležité zaměřit se na zjištění aktuálního stavu a charakteristika stavu úrovně rozvoje cestovního ruchu v Českém Krumlově. Teoretická část se tak stává souhrnem informací, na jehož základě se následně odvíjí také praktická část a slouží jako informační základ, který je zapotřebí k vyhodnocení možných řešení.

Teoretická část se zaměřuje:

- deskripce posílání fondů EU, možnosti jejich čerpání jednotlivými regiony
- deskripce procesu čerpání fondů v jednotlivých regionech, identifikace případných problémů
- analýza vlivu čerpání evropských fondů v regionech
- případová studie: získané poznatky aplikujeme ve městě Český Krumlov a jeho okolí
- SWOT analýza silných a slabých stránek udržitelnosti regionálního rozvoje v daném regionu
- PEST analýza současné marketingové situace v regionu Český Krumlov
- syntéza poznatků a závěr.

Hlavním cílem této práce je charakterizovat současný stav úrovně rozvoje cestovního ruchu v Českém Krumlově a jeho okolí a také vypracování nabídky, která by přispěla k vyšší návštěvnosti města i celého regionu. Práce je rozdělena na dvě části: teoretickou

a praktickou. Teoretická část přiblíží základní charakteristiku Evropských fondů, princip čerpání dotací a také jednotlivé operační programy. Také se bude věnovat rozdělení cestovního ruchu a jeho postavením na současném trhu. Praktická část potom bude obsahovat analýzu současného stavu v Českém Krumlově a okolí. Další část nabídne doporučení a možné zkvalitnění služeb, které přispějí k rozvoji turistického ruchu v Českém Krumlově. Dále budou nabídnuty některé produkty, které tuto snahu podpoří. Proto bude navrženo zavedení turistického pasu, který svou působností bude navazovat na současnou Český Krumlov card, dále pak návrhy na vylepšení Krumlovské cyklotrasy a také nabídku zájezdů. Zastřešujícím projektem potom bude vytvoření celkové marketingové podpory městu a okolí tak, aby byl region lépe přístupný nejširší veřejnosti. V závěru jsou pak reflektovány základní hypotézy práce.

A protože práce hovoří zejména o získávání prostředků z fondů Evropské unie, klade si za cíl ukázat také, jak takové projekty, na něž jsou dotace získávány, v rámci ČR obecně fungují a vypadají.

Hypotézy:

1) Je potenciál regionu Český Krumlov maximálně využíván a je vyhovující pro splnění podmínek k získání dotací ze strukturálních fondů EU.

2) Potencionál regionu Český Krumlov je vysoký, není však zcela využíván. Možnosti žadatelů jsou nedostačující a neodpovídají potenciálu regionu a podmínky žádostí o dotace jsou pro žadatele nevyhovující.

1 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU

Evropská regionální politika úzce souvisí s celkovou evropskou integrací, která má mnoho cílů a zájmů a těch se snaží mimo jiné dosáhnout využíváním společných finančních prostředků. K tomu slouží zejména společná zemědělská politika, jež čerpá až polovinu prostředků z EU – 43% - a také politika hospodářské a sociální soudržnosti, která čerpá až třetinu prostředků z rozpočtu EU.¹ Regionální politika EU jako taková prodělala od svého vzniku řadu změn, které měly dopad zejména na stanovené priority a cíle. V programovacím období 2007-2013 také začala využívat nové finanční nástroje a jejím hlavním zájmem je větší sociální a ekonomický růst a vytváření většího počtu pracovních míst ve všech regionech EU. Regionální politika Evropské unie, nazývaná též politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS), je odrazem principu solidarity uvnitř Evropské unie, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších států a regionů, aby se zvýšila kvalita života obyvatel celé Evropské unie.

Dle evropských nařízení má politika hospodářské a sociální soudržnosti za úkol podporovat harmonický a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, ochranu a zlepšování životního prostředí na území Evropské unie. Třetí pilíř hospodářské a sociální soudržnosti představuje teritoriální koheze, tedy podpora územní provázanosti a soudržnosti Unie. Významná role v této souvislosti patří také přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci. Prosazují se především inovace, podporující udržitelný růst, konkurenceschopnost a zaměstnanost, při naplňování ambicí změnit Evropu v přitažlivější místo pro investice a práci. V současnosti je regionální rozvoj postaven na třech cílech: konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a evropská územní spolupráce.²

¹ CHRŽOVÁ, J. *Jak na to? Aneb Jak si „sáhnout“ na finanční Ostrředky z Evropské unie určené pro venkovské oblasti/regiony*. 1.vyd. Praha: Český svaz žen. 2007. str. 7 ISBN 978-80-254-3440-6.

² tamtéž

1.1 Strukturální a regionální politika

Strukturální a regionální politika stojí na několika základních bodech, na nichž je pak postavena finanční podpora v rámci Operačních programů. Strukturální a regionální politika si v tomto smyslu vytyčuje určité typové aktivity, na něž se pak snaží dotace čerpat. Na území České republiky je společným cílem urychlení rozvoje regionů, posilování jejich konkurenceschopnosti vůči ostatním regionům a především zvyšování atraktivity jednotlivých regionů, které jim zajistí příchod většího počtu investorů na jejich území. Prioritou je samozřejmě zlepšování životní úrovně místních obyvatel, k čemuž patří i zlepšování životního prostředí, ve kterém obyvatelé žijí, dostatečné uplatnění obyvatelstva na trhu práce v regionu, což zabrání tomu, aby docházelo k vylidňování určitých regionů. Regiony České republiky se zároveň chtějí zaměřit i na svoji lepší dostupnost a to zejména dopravní, aby mohla být do budoucna zajištěna plynulá předávka informací, zboží a materiálů jak uvnitř daného území, tak mezi ostatními regiony soudržnosti (viz. níže). Mezi typové aktivity, na které se strukturální a regionální politika zaměřuje, a které je možné z evropských fondů spolufinancovat, patří kupříkladu podpora měst a venkovských sídel. V tomto případě se snaží regionální politika získat finanční prostředky zejména na zlepšování technické infrastruktury měst a venkovských sídel; především na obnovu či výstavbu místních komunikací, na rekonstrukce objektů ve vlastnictví obcí, což by mělo vést k vyšší přitažlivosti obcí i celých regionů pro další investice. V tomto ohledu jsou velmi podporovány projekty, které se zaměřují na rozšiřování sociálních a zdravotních služeb, spolků pro volnočasové a zájmové aktivity (jako je třeba vybavení objektů, sportovišť, dětských hřišť apod.). Jsou také podporováni podnikatelé, kteří se rozhodli založit své firmy nebo předmět podnikání ve starším objektu a tento objekt zrekonstruovat (tzv. brownfields).³

Mezi další typové aktivity v rámci strukturální a regionální politiky patří zlepšování dostupnosti měst a regionu a rozvoj cestovního ruchu. Dostupnost měst souvisí především s vytvářením lepší dopravní infrastruktury, přičemž kraje, obce, ale i regionální provozovatelé veřejné dopravy jsou podporováni zejména při modernizaci hromadné dopravy. Prostředky na své projekty mohou čerpat například na rekonstrukci nevyhovujících zastávek, na výstavbu bezbariérových přístupů,

³ *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007. str. 20

zavádění ekologických technologií do veřejné dopravy. Dotace mohou být použity i na rekonstrukce silnic II. a III. Třídy, a to především z toho důvodu, aby byla zlepšena propojenost mezi jednotlivými městy. Rozvoj cestovního ruchu je jedním ze základních pilířů strukturální, ale především regionální politiky. Rozvoj CR je předmětem i této práce, konkrétně v regionu Český Krumlov. Obecně vzato se regionální politika cestovnímu ruchu věnuje především z hlediska obnovy infrastruktury, která souvisí s cestovním ruchem. Kraje, obce, ale i různé zájmové organizace mohou žádat i dotace na projekty, které souvisí například s budováním infocenter, obnovou sportovních areálů, kulturních památek, lázeňských objektů, ale také pro budování nových cyklistických a turistických okruhů. Soukromí podnikatelé v oblasti cestovního ruchu mohou rovněž žádat o dotace na rekonstrukci ubytovacích zařízení, na rozšíření jejich kapacity či služeb, jako jsou třeba půjčovny sportovních potřeb, wellness služby apod. V lyžařských a horských oblastech mohou podnikatelé žádat o podporu při rekonstrukci běžeckých a lyžařských tratí, či výstavbě nových snowboardových parků či multifunkčních zábavních center pro sportovní využití. V neposlední řadě jsou také podporováni všichni, kdo vytvářejí a šíří různé propagační materiály o svém regionu.

1.1.1 Cíle regionální politiky

Jak již bylo uvedeno, v současném programovacím období je regionální politika postavena na třech jasných cílech. První cíl, cíl „Konvergence“ (*sblížení*; také vývoj, který vede ke sblížení) je zaměřen na urychlení hospodářské konvergence v nejméně rozvinutých regionech zemí EU. Má zlepšovat podmínky pro růst zaměstnanosti, a to zejména díky investicím do materiálních a lidských zdrojů, do vývoje a inovací a do rozvoje znalostní ekonomiky. Rovněž se zaměřuje na ochranu životního prostředí a na výrazné zvýšení efektivity práce státní administrativy. Do tohoto prvního cíle v České republice spadá celé území ČR kromě hl.m. Prahy. Mají být rozvíjeny zejména ty regiony, jejichž HDP je menší než 75% průměru EU.⁴ Na tento cíl připadá v České republice celkově 81,5 % ze všech prostředků přidělených na všechny tři cíle dohromady.

⁴ *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007. str. 20

Druhý cíl, cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ se týká všech ostatních regionů, které nespádají pod cíl Konvergence. V České republice to ale v praxi znamená, že sem řadíme pouze hl.m Prahu, neboť tyto regiony musí splňovat tu podmínku, že jejich HDP převyšuje 75% průměru EU. A to v ČR splňuje pouze region Praha. Hlavním smyslem tohoto cíle je posilovat konkurenceschopnost a přitažlivost regionu pomocí různých inovačních projektů, investováním do životního prostředí a posilováním zaměstnanosti, a to zejména investicemi do lidských zdrojů. Regiony tohoto cíle se také snaží vytvářet společnost založenou na znalostech, podnikavosti a na rozvoji trhů práce. Z celkových možných finančních prostředků je na tento cíl uvolněno 16%.⁵

Posledním cílem, na kterém stojí regionální rozvoj, je cíl „Evropská územní spolupráce“. Jeho hlavním smyslem je posilování přeshraniční spolupráce (zejména spolupráce regionů na úrovni NUTS III, viz níže), spolupráce regionů na nadnárodní úrovni a podpora různých regionálních iniciativ. Prostřednictvím tohoto cíle má docházet k vyváženému, harmonickému a zejména trvale udržitelnému rozvoji celého evropského území. Na tento cíl bylo z celkového objemu finančních prostředků vyčleněno celkem 2,5%.

1.1.2 Nástroje regionální politiky

Mezi základní nástroje EU v současném programovacím období 2007-2013, z nichž čerpá i Česká republika, jsou finanční nástroje Fondu soudržnosti a Strukturálních fondů (Evropský sociální fond a Evropský fond regionálního rozvoje, viz níže). Patří mezi tři základní finanční nástroje pro tři základní cíle. V oblasti regionální politiky ale je ještě nutné zmínit tři nové nástroje, které mají jednotlivým státům pomoci zavést řádné a účinné řízení fondů a lépe využívat nástroje finančního inženýrství (tj. dobře kombinovat různé formy financování, včetně přímých dotací). V podstatě se jedná o spolupráci mezi Evropskou komisí, Evropskou investiční bankou (EIB) a dalšími finančními subjekty. Mezi tyto nástroje regionální politiky řadíme programy JASPERS, JEREMIE a JESSICA.

⁵ *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007. s. 3

JASPERS - jedná se o společnou pomoc při podpoře projektů v evropských regionech; snaží se podporovat spolupráci mezi EU, EIB a Evropskou bankou tak, aby byly členské státy a jejich regiony maximálně podporovány při přípravě významných projektů; jedná se například o výstavbu železnic, silnic nebo letišť. Důležitá je zde právě EIB, která byla založena v roce 1958 s posláním půjčovat finanční prostředky na projekty, které realizují zájmy a cíle EU. Podpora z ní by měla plynout zejména do méně bohatých regionů. EIB je neziskovou organizací, tzn., že nemá žádné příjmy z vkladových či běžných účtů. Je financována skrze půjčky na finančních trzích, a prostřednictvím akcionářů členských zemí.

JEREMIE – jedná se vlastně o společné evropské zdroje, a to pro malé až střední podniky. Tato společná iniciativa Evropské komise, EIB a Evropského investičního fondu má především zlepšit přístup k možnostem financování rozvoje malých a středních podniků v regionech EU, zejména firmám novým a firmám, které jsou zaměřeny na oblast nových technologií.⁶ Nejdůležitější roli zde hraje Evropský investiční fond, který přebírá záruky vůči finančním institucím a ručí tak za půjčky malých a středních podniků.

JESSICA – tento program je společnou evropskou podporou udržitelných investic do městských oblastí, tak, aby byla města při svém rozvoji dostatečně podporována.

1.2 Souhrn kapitoly - Regionální politika EU

Politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS); čerpá 43% prostředků z EU v období 2007-2013. Je odrazem principu solidarity uvnitř Evropské unie, a jejím hlavním zájmem je větší sociální a ekonomický růst a vytváření většího počtu pracovních míst ve všech regionech EU. Nyní má 3 hlavní cíle: konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a evropská územní spolupráce. Strukturální a regionální politika v ČR si klade za cíl urychlení rozvoje regionů, zlepšování životní úrovně místních obyvatel, lepší dostupnost v regionech a rozvoj cestovního ruchu. Mezi

⁶ *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007. s. 7

cíle strukturální a regionální politiky patří Konvergence (sblížení), urychlení hospodářské konvergence v nejméně rozvinutých regionech zemí EU (kam spadá celá ČR kromě Prahy, 81,5% ze všech prostředků); Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost posiluje konkurenceschopnost a přitažlivost regionu (Praha); „Evropská územní spolupráce“ se zabývá posilováním přeshraniční spolupráce. Nástroje strukturální a regionální politiky jsou finanční nástroje Fondu soudržnosti a Strukturálních fondů + nové programy JASPERS- společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech; JEREMIE- čerpání finančních zdrojů pro malé až střední podniky; JESSICA-evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí.

2 FONDY EVROPSKÉ UNIE

Tato kapitola se bude podrobněji věnovat Evropským fondům, vysvětlí, jaké jsou základní fondy Evropské unie, jak se rozdělují a podrobněji přiblíží Strukturální fondy (SF) a také strategické dokumenty regionální politiky Evropské unie v České republice. Přiblíží, jaká je náplň fondů, jaké jsou jejich cíle a finanční nástroje. Operačním programům (OP), konkrétně OP v oblasti cestovního ruchu a možnosti jejich financování ze SF bude věnována kapitola následující.

2.1 Základní fondy EU

Evropské fondy jako takové jsou fondy financované z peněz daňových poplatníků všech členských zemí EU. Evropské fondy jsou tvořeny celkem osmi fondy: Evropským sociálním fondem (ESF), Evropským fondem regionálního rozvoje (ERDF), Fondem soudržnosti (CF), Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), Evropským rybářským fondem (EFF), tzv. komunitárními programy, Fondy předvstupní pomoci (IPA) a Fondem solidarity (EUSF).⁷ Co do velikosti prostředků i účelu, tvoří jádro těchto evropských fondů Evropský sociální fond (ASF) a Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF). Společně jsou označovány pojmem strukturální fondy.

Evropský fond pro regionální rozvoj podporuje investiční projekty, jako je třeba výstavba silnic apod.

Evropský sociální fond podporuje aktivity v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů. ESF podporuje neinvestiční projekty, jako je rekvalifikace, vzdělávací programy pro zaměstnance. V předešlém programovacím období patřily mezi strukturální fondy EU ještě Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF).

⁷ PALÁNOVÁ, I., RATHOUSKÝ, M. *Jak připravit projekty z evropských fondů v období 2007-2013- praktická příručka pro školy*. 1. vyd. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2008. s. 6 ISBN 978-80-87063-16-3

2.1.1 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

V Evropské unii proběhly dvě zásadní reformy, a to v červnu 2003 a dubnu 2004. Tato reforma společné zemědělské politiky klade důraz na zavedení jednotného finančního a programového nástroje. Tím se stal Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV).⁸ Tento nástroj, který byl zřízen Evropským společenstvím si klade za cíl posílit politiku rozvoje venkova Evropské unie a také zlepšit řízení a kontrolu nové politiky rozvoje venkova. Rovněž definuje cíle politiky rozvoje venkova a rámec, do něž tato politika spadá. Fond pomáhá zlepšovat konkurenceschopnost odvětví zemědělství a lesnictví. Zaměřuje se na životní prostředí a stav krajiny a na kvalitu života ve venkovských oblastech a podporu diverzifikace venkovského hospodářství.⁹

V další kapitole se bude mluvit o národním strategickém plánu. V jeho rámci každá země Evropského společenství představí svůj plán rozvoje venkova, který nejprve předloží ke schválení Komisi. V současném programovacím období se Národní strategický plán vztahuje na období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013 a zahrnuje:

- hodnocení hospodářské a sociální situace, stavu životního prostředí a potenciálu pro rozvoj tematické a územní priority;
- seznam programů pro rozvoj venkova, kterými se provádí národní strategický plán, a orientační částku přidělenou z EZFRV pro každý program;
- prostředky k zajištění koordinace s ostatními nástroji společné zemědělské politiky, EFRR, ESF, Fondem soudržnosti, Evropským rybářským fondem a Evropskou investiční bankou;
- popis opatření a uvedení částky, vyčleněné pro vytvoření vnitrostátní sítě v oblasti venkova, která sdružuje organizace a správní orgány působící v oblasti rozvoje venkova.¹⁰

Provádění národních strategických plánů probíhá prostřednictvím programů pro rozvoj venkova. Programy obsahují soubory opatření, které jsou seskupeny do čtyř os. Osa 1 se zaměřuje na zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví. Osa 2 je věnována zlepšování životního prostředí a krajiny. Osa 3 se zaměřuje na kvalitu

⁸ EUROPA.EU. *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova*. [online]. [cit. 2013-17-9]. Dostupné z http://europa.eu/legislation_summaries/agriculture/general_framework/160032_cs.htm.

⁹ EUROPA.EU. *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova*. [online]. [cit. 2013-17-9]. Dostupné z http://europa.eu/legislation_summaries/agriculture/general_framework/160032_cs.htm.

¹⁰ tamtéž

života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova. Poslední osa, osa 4, se nazývá Leader a je zaměřena na provádění strategií místního rozvoje prostřednictvím partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, zvaných „místní akční skupiny“. Strategie aplikované na jasně vymezená venkovská území musí dosáhnout cílů nejméně jedné ze tří předchozích os.¹¹

2.1.2 Strukturální fondy

Strukturální fondy (SF) tvoří jádro regionální a strukturální politiky EU.¹² Obecným cílem strukturálních fondů je odstraňovat negativní dopady strukturálních změn, jako je úpadek průmyslových odvětví, dlouhodobá nezaměstnanost nebo zaostalost regionů. Také se zaměřují na snižování rozdílů mezi regiony členských států a snižování zaostalosti regionů, které jsou nejvíce znevýhodněné, a to včetně venkovských oblastí.

Strukturální fondy fungují v rámci Ministerstva pro místní rozvoj. Čerpání finančních prostředků z evropských fondů probíhá v sedmiletých cyklech. V daném časovém rozmezí těchto cyklů zpracovávají členské země vždy nové programové dokumenty. Je stanoven rozpočet, jsou stanoveny cíle a priority, které se členské země snaží naplňovat v souladu se strategickými dokumenty EU. Do posledního programovacího období (2000-2006) vstoupila Česká republika po svém vstupu do Evropské unie v roce 2004. Od 1. ledna 2007 probíhá aktuální programovací období, tzn. 2007-2013.

Česká republika se již v předvstupním období v rámci Phare (programy Phare původně vznikaly na podporu zemí přistupujících k EU) snažila zaměřit na programy na posílení hospodářské a sociální soudržnosti a na investiční podporu v hospodářsky a sociálně postižených regionech a na možnosti využívání pomoci ze Strukturálních fondů. Prostřednictvím Strukturálních fondů je naplňována politika Hospodářské a sociální soudržnosti, stejně jako například prostřednictvím tzv. Fondu soudržnosti. Aby mohla Česká republika prostředky z evropských fondů využívat, musí nejprve na celostátní úrovni vytvořit strategický plán pro dané období. Jakmile jsou tyto strategické plány vytvořeny, musí se jednotlivé priority rozpracovat a to v tzv. operačních programech.

¹¹EUROPA.EU. *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova*. [online]. [cit. 2013-17-9]. Dostupné z http://europa.eu/legislation_summaries/agriculture/general_framework/160032_cs.htm.

¹² *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007. s. 21

2.1.3 Strategické dokumenty regionální politiky EU v České republice

Výše zmíněný Národní strategický referenční rámec (NSRR) je základní programový a strategický dokument, který obsahuje priority a opatření, na které by daná členská země chtěla v programovacím období čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů EU, a také z Fondu soudržnosti. NSRR vypracovává každá členská země EU. V tomto strategickém dokumentu je také náležitě popsán celkový mechanismus čerpání prostředků z fondů EU, včetně popisu jednotlivých operačních programů. My jednotlivé operační programy ve stručnosti představíme níže. Česká republika si vytvořila pro získávání finančních prostředků z fondů Evropské unie - stejně jako ostatní členové Společenství - soustavu programových dokumentů a nezbytné institucionální zajištění. Nejvyšším strategickým dokumentem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti jsou na evropské úrovni Strategické obecné zásady Společenství, kde se definují hlavní priority této společné evropské agendy na období 2007–2013. Na základě strategických obecných zásad si členské země s ohledem na vlastní priority vypracovávají Národní strategický referenční rámec, popisující globální cíle a záměry, způsob řízení a koordinace politiky soudržnosti na jejich území. Český Národní strategický referenční rámec byl Evropskou komisí přijat 27. července 2007. Poté došlo ke schválení českých operačních programů, které jsou nyní již v plné činnosti. Jejich řídicí orgány přijímají od žadatelů z řad podnikatelů, obcí, neziskových organizací i státní správy projekty, vyhodnocují je a přidělují jim finanční podporu. Podaných projektů je v současnosti dostatek, což vytváří předpoklady pro úspěšné vyčerpání alokace, určené pro ČR na nynější programové období.

Dalším strategickým dokumentem v procesu zpracovávání operačních programů je Národní rozvojový plán (NRP). V České republice je v současné době vypracován pro období 2007-2013 a vyhodnocuje stav a vývoj naší země v hospodářské, sociální a politické oblasti a také ambice ČR pro léta budoucí.¹³ V neposlední řadě je v oblasti regionální politiky strategickým programovým dokumentem Regionální operační program NUTS II Jihozápad na období 2007 - 2013, jehož poslední revize č. 5 proběhla ke dni 14.6.2013 a tento dokument popisuje základní analýzu zaměření programu, který se zaměřuje na koncept rozvoje regionu Jihozápad, popisuje cíle a jednotlivá opatření

¹³ *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007. str. 5

programu. V rámci tohoto operačního programu také vznikl mnou navrhovaný projekt ohledně využití finančních prostředků k rozvoji cestovního ruchu v regionu Český Krumlov.

ROP NUTS II Jihozápad představuje klíčový strategický programovací dokument, vycházející ze sociálně-ekonomických rozvojových priorit regionu, při realizaci projektů podporovaných ze strukturálních fondů EU v průběhu programovacího období 2007-2013. Cílem ROP NUTS II Jihozápad je podstatné zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky v regionu, trvalé zlepšování životní úrovně jeho obyvatelstva a zvyšování prosperity.¹⁴

2.2 Souhrn kapitoly 2 - Fondy Evropské Unie

Fondy EU jsou financované z peněz daňových poplatníků všech členských zemí EU. Existuje 8 typů například: Evropský sociální fond - podporované aktivity v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, který posiluje politiku rozvoje venkova EU, Evropský fond pro regionální rozvoj podporující investiční projekty v regionech, a další. Strukturální fondy EU odstraňují negativní dopady strukturálních změn. Fungují v rámci Ministerstva pro místní rozvoj. Čerpá se v 7letých cyklech, kdy členské země zpracovávají programové dokumenty (nyní období 2007-2013). ČR nejprve zpracovává Národní rozvojový plán, poté regionální plány. Díky nimž je naplňována politika hospodářské a sociální soudržnosti. Mezi strategické dokumenty regionální politiky ČR řadíme Národní strategický referenční rámec, který obsahuje priority a opatření státu žádajícího finanční prostředky; Strategické obecné zásady Společenství na úrovni EU; Národní rozvojový plán (NRP) vyhodnocuje stav a vývoj ČR v hospodářské, sociální a politické oblasti (např. NUTS II).

¹⁴ RR-JIHOZAPAD.CZ. *Regionální operační program jihozápad*. [online]. [cit. 2013-17-9]. Dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad>

3 OPERAČNÍ PROGRAMY

V této kapitole budou stručně definovány operační programy. Budou přestaveny, jak se rozdělují, jaké množství finančních prostředků je na jednotlivé programy z Evropské unie uvolněno a ze kterých fondů. V práci se také krátce představí, jak funguje řízení operačních programů v ČR, a které orgány za to nesou odpovědnost.

V podkapitolách je poukázáno na současné programovací období, tedy 2007-2013. Nyní však krátce bude poukázáno následující programovací období, tedy 2014-2020. Celková podoba finanční dotace pro Českou republiku na toto sedmileté období ještě nebyla stanovena. Přibližně se počítá s částkou cca. 20,5 mld. € v běžných cenách. Přesná suma však bude ještě mírně upřesněna.¹⁵ Pro budoucí programovací období 2014-2020 zveřejnila v roce 2011 Evropská unie balíček šesti nových nařízení, která budou po procesu projednání a schválení tvořit legislativní rámec podpory z Evropských strukturálních a investičních fondů pro období 2014-2020. K návrhům nařízení vypracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR) Rámcové pozice. Je jich celkem šest a jednotlivě byly projednány s příslušnými partnery v odpovídajících poradních, pracovních a koordinačních skupinách. Soubor všech Rámcových pozic byl schválen vládou dne 18. ledna 2012 usnesením č. 42. Do současné doby probíhá vyjednávání obsahu jednotlivých nařízení, které za ČR koordinuje MMR. Konečná podoba nařízení bude k dispozici pravděpodobně do konce roku 2013.¹⁶

Nejpodporovanějšími oblastmi v následujícím období budou ty, jejichž fondy se zaměřují na podporu politiky rozvoje venkova a politiku soudržnosti a nově také společné námořní a rybářské politiky. Souhrnně se tyto fondy budou nazývat Evropské strukturální a investiční fondy, ESIF. Náplň těchto fondů i všech ostatních se oproti současnému období příliš měnit nebude. Ve všech fondech bude stále kladen důraz na konkurenceschopnost, podporu regionální politiky, zaměstnanosti a investic. Celkovým záměrem Evropské unie je, aby fondy maximálním možným způsobem přispívaly k naplňování strategie EU 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Aby tato strategie probíhala co možná nejlépe, vypracuje si každý členský

¹⁵ STRUTURALNI-FONDY.CZ. *Strukturální fondy EU*. [online]. [cit. 2013-17-9]. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU>

¹⁶ tamtéž

stát Dohodu o partnerství, kterou schvaluje Evropská komise. Jednotlivé programy pak přispívají k jejímu naplňování.

Přestože hlavním principem v příštím programovacím období je pokračovat v nastaveném systému využívání evropských fondů, objevují se zde některé novinky. Jsou to například:

- snížení počtu cílů na 2 (Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce);
- finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání (výkonnostní rámeček);
- nastavení systému předběžných podmínek;
- zjednodušená a mezi fondy sblížená pravidla pro způsobilost výdajů;
- zpřísnění pravidel pro vyplácení záloh členskými státy.

3.1 Obecná charakteristika

Operačních programů je celkem 24, respektive 26, pokud do nich počítáme i dva speciální programy INTERACT II a program ESPON 2013.¹⁷ OP se rozděluje na tematické (někdy se též nazývají sektorové SOP), regionální (ROP), operační programy pro hlavní město Prahu (pražské OP) a na programy evropské územní spolupráce. Operační program je základním strategickým dokumentem, jenž obsahuje finanční a technickou podporu pro konkrétní tematickou oblast (např. zaměstnanost a sociální věci, školství apod.) nebo konkrétní region soudržnosti (např. Moravskoslezsko nebo Jihozápad). V OP jsou podrobně popsány cíle a priority, které chce daná země v té které oblasti dosáhnout v aktuálním programovacím období. Obsahují i konkrétní aktivity, na které je možné čerpat prostředky ze SF.

Níže uvedený projekt se uskuteční v rámci jednoho z regionálních operačních programů (ROP), a proto jsou ještě krátce zmíněna i některá negativa těchto programů. Jedním z nich je značná nesystémovost v čerpání prostředků, jejímž důsledkem může být na jedné straně zneužívání prostředků, na straně druhé jejich nesprávné a neúplné využití. Zneužívání finančních prostředků z ROPů je také zároveň zřejmě největším problémem.

¹⁷*Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007. str. 9

Dobrá myšlenka na to, jak začlenit Českou republiku plnohodnotně do Evropského společenství pomocí spolufinancování různých projektů, tak ztroskotává na podvodném jednání jednotlivců, kterým jde primárně o své vlastní obohacení. Asi nejznámějším případem zneužívání evropských peněz je tzv. kauza Rath. Unikátní je stále ještě probíhající kauza v tom, že se jednalo o vysoce postaveného politika, poslance Parlamentu České republiky a zároveň Hejtmana Středočeského kraje. MUDr. David Rath byl obviněn z převzetí úplatku ve zmanipulovaných zakázkách. Dne 14. května 2012 byl zadržen protikorupční policií s vysokou finanční hotovostí a spolu s dalšími zadrženými obviněn ze spáchání trestných činů poškození finančních zájmů Evropské unie, přijetí úplatku, podplácení a sjednávání výhody při sjednávání veřejné zakázky. Při zadržení měl u sebe poslanec částku sedmi milionů korun. Při dalších domovních prohlídkách našla policie v Rathově domě v Hostivici 10 milionů korun a v domě ředitelky kladenské nemocnice Kateřiny Pancové 30 milionů korun. Kateřina Pancová byla rovněž členkou předsednictva ČSSD a spolu s ní byl zadržen i Rathův blízký spolupracovník Petr Kott. Všichni zatčení byli mimo jiné obviněni z poškozování finančních zájmů Evropské unie, zejména z uvádění nepravdivých nebo hrubě zkreslujících údajů vztahujících se k výdajům z rozpočtu EU. Dále byli obviněni z podplácení a sjednávání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě. Všechna tato obvinění se týkala zejména kolínské a kladenské nemocnice, a také rekonstrukce zámku Buštěhrad. Momentálně se veřejnost může pouze domnívat, jak tato velká korupční kauza skončí a jak velký vliv měla na čerpání EU fondů.

Problémem je to, že žadatelé o dotace na jednu stranu musejí splnit spoustu náležitostí, na druhou stranu je ale zřejmé, že se mnohdy jedná spíše o formality, které jde velmi snadno zneužít. A právě byrokracie a formality místo skutečného porozumění dané problematice, vedou k takové spoustě zmanipulovaných zakázek. Princip všech je v podstatě stejný – na formální úrovni a pro oči komisařů EU vše skvěle funguje, ale uvnitř vládne chaos. Společným jmenovatelem je úmyslné nadhodnocování zakázek, vymýšlení fiktivních pracovních míst i úkonů, a tak získávání většího balíku peněz, který však potom není beze zbytku vyčerpán na účely, pro které byl získán, ale na jednotlivá konta účastníků projektu.

Operační programy mají standardně následující strukturu:

- úvod;
- zdůvodnění potřebnosti programu (analýza současné sociální a ekonomické situace v dané oblasti);
- popis strategie zvolené k odstranění identifikovaných problémů, definice cílů operačního programu, vazba na ostatní operační programy, vztah k horizontálním tématům;
- konkretizace zaměření operačního programu (prioritní osy, oblasti podpory, typy projektů realizovatelných v rámci dané oblasti podpory, vymezení příjemců podpory, monitorovací indikátory apod.);
- finanční zajištění programu, rozdělení prostředků mezi jednotlivé prioritní osy;
- popis řízení operačního programu (role institucí zapojených do řízení programu, způsob monitorování, hodnocení, kontrola, publicita).

Tzv. regiony soudržnosti (RS) jsou základními statistickými jednotkami pro výpočet ukazatele HDP/obyvatele v oblasti regionální politiky. Na základě takového výpočtu je potom přidělována podpora jednotlivým projektům ze SF a Fondu soudržnosti. Jsou jimi regiony na úrovni NUTS II (NUTS II= La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques). Mezinárodní standard zavedený Statistickým úřadem Evropských společenství ve spolupráci s ostatními orgány EU pro potřeby klasifikování jednotné unifikované struktury územních jednotek. Klasifikace obsahuje 8 úrovní NUTS, které představují velikostní skupiny. Vymezení jednotlivých úrovní NUTS je charakterizováno počtem obyvatel a rozlohou. Kraje v České republice jsou zařazeny do úrovně NUTS III. Pro potřeby poskytování dat, zejména k čerpání Strukturálních fondů EU, bylo nutné vytvořit sdružené kraje, tzv. oblasti na úrovni NUTS II. Oblasti NUTS II jsou také nazývány Regiony soudržnosti, dále viz níže¹⁸). V programovacím období 2007-2013 má každý RS historicky poprvé svůj vlastní operační program (ROP), který se úzce zaměřuje na problematiku daného regionu.

Česká republika na všechny OP dostala přiděleno celkem 25,89 miliardy eur. Pro úspěšné čerpání musí náš stát přidat navíc přibližně čtyři miliardy eur, jelikož Evropská

¹⁸ RR-JIHOZAPAD.CZ. *Regionální operační program jihozápad*. [online]. [cit. 2013-17-9]. Dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad>.

unie financuje maximálně 85 procent výdajů z aktivit uskutečněných v rámci regionální politiky.

Na regionální operační programy (ROP), kterých je sedm, je přidělena částka 4,66 miliardy eur. Patří sem programy pro Severozápad, Moravskoslezsko, Jihovýchod, Severovýchod, Střední Moravu, Jihozápad a Střední Čechy.

Na tematické operační programy, kterých je osm, bylo přiděleno celkem 21,23 miliardy eur. Sem patří Operační programy Dopravy, Životního prostředí, Podnikání a inovace, Výzkum a vývoj pro inovaci, Lidské zdroje a zaměstnanost, Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Integrovaný operační program a Operační program Technické pomoci. Pro Prahu se dvěma operačními programy (OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita) bylo vyčleněno 0,372 miliardy eur a na OP evropské územní spolupráce připadá 0,389 miliard eur (sem řadíme OP Přeshraniční spolupráce Česko - Polsko, Česko-Slovensko, Česko-Bavorsko, Česko-Rakousko, Česko-Sasko, OP Mezuregionální spolupráce a OP Nadnárodní spolupráce). Tyto finanční prostředky jsou čerpány podle zaměření buď z Evropského sociálního fondu, z Evropského fondu regionálního rozvoje nebo z Fondu soudržnosti.¹⁹

Zastřešujícím orgánem pro všechny Operační programy v České republice je Národní orgán pro koordinaci (NOK) a Ministerstvo pro místní rozvoj hraje roli oficiálního centrálního partnera vůči Evropské komisi²⁰. V rámci jednoho z těchto Operačních programů se uskutečnil i projekt realizovaný na mnou vybraném regionu, který bude představen v praktické části. Při čerpání finanční podpory z fondů EU je odpovědnost za řízení a efektivní využívání těchto peněz přesunuta na jednotlivé členské státy. Státy si pak samy zřizují další instituce a orgány, které vytvářejí takové činnosti, aby se peníze z fondů náležitě dostaly k příjemcům podpory – tedy k samotným realizátorům projektů. Mezi takové instituce patří kupříkladu Platební a certifikační orgán, který je zodpovědný za přijímání plateb z EU a následné proplácení projektů konečným příjemcům pomoci. V ČR tuto funkci vykonává Ministerstvo financí. V praxi to funguje tak, že zadavatelé a realizátoři různých projektů, kteří chtějí získat finance na své projekty z Evropské unie, ať už investiční nebo neinvestiční, je dostávají

¹⁹ *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007. str. 9

²⁰ STRUKTURÁLNÍ-FONDY.CZ *Strukturální fondy*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>

prostřednictvím zprostředkujícího subjektu přímo ze státního rozpočtu. V rámci Národního fondu je tedy zřízen platební a certifikační orgán, který komunikuje s Evropskou komisí a z jejího rozpočtu finance získává. Samotní zadavatelé však s PCO nekomunikují; jednají jen se výše zmíněným zprostředkujícím subjektem, kterým je v tomto případě Řídící orgán a ten ze státního rozpočtu projekty předfinancovává. Teprve potom žádá PCO Evropskou komisi o převedení prostředků z rozpočtu EU na svůj účet. Například jedním ze zprostředkujících subjektů pro OP Podnikání a inovace je agentura CzechInvest.

Nejvyšší odpovědnost za realizaci konkrétního OP nese Řídící orgán. Pro každý OP je určen zvlášť právě jeden řídicí orgán, který sleduje, zda dochází k dodržování všech zásad OP a zda jsou finanční prostředky z EU využívány správně a efektivně. V ČR jsou to buď příslušná ministerstva, nebo regionální rady.

Dalšími důležitými institucemi při realizaci OP jsou Auditní orgán a Monitorovací výbor. Auditní orgán stojí zcela samostatně a je zcela nezávislý na činnosti řídicího orgánu a Platebního a certifikačního orgánu. Odpovídá za to, aby tyto orgány plnily svou funkci správně. V ČR je tímto výkonem pověřeno Ministerstvo financí ČR. Monitorovací výbor odpovídá za sledování poskytnutých finančních prostředků. Vybírá a schvaluje kritéria, podle kterých jsou vybírány jednotlivé projekty k realizaci, a rovněž schvaluje návrhy na změnu OP. Každý OP má zpravidla svůj vlastní monitorovací výbor. Jeho členy tvoří zástupci příslušných koordinačních subjektů, jako jsou například odbory ministerstev, kraje, obce nebo nestátní neziskové organizace apod.

3.2 Využití OP v oblasti cestovního ruchu

V oblastech cestovního ruchu je možné v podstatě využít celkem tři operační programy. Je to: Regionální operační program (ROP; pro náš region Český Krumlov je to ROP NUTS II Jihozápad), dále pak operační programy přeshraniční spolupráce; (zde je na realizaci projektů využíváno pěti bilaterálních operačních programů. Cestovní ruch je podporován, a proto mohou žádat o dotace na různé kulturní a společenské akce a na propagaci těchto akcí, na rozvoj tzv. zdravotní turistiky, která se zaměřuje na příhraniční lázeňská města).

Další operační program, kterého lze v oblasti cestovního ruchu využít, je Integrovaný operační program (IOP). Finanční prostředky z tohoto programu jsou využívány k rozvoji veřejné správy a stát je zde vnímán jako vlastník určitého počtu kulturních a historických památek. Může tak žádat dotace na jejich obnovu a jejich následné využití, zejména v oblasti cestovního ruchu. Finance jsou také určeny pro propagaci České republiky jako atraktivní destinace pro cestovatele.

Směr politiky cestovního ruchu v České republice je podrobněji rozpracován v Koncepci státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2007-2013 (schválena v listopadu 2007), která je stěžejním koncepčním dokumentem ČR pro oblast cestovního ruchu. Jedná se o střednědobý strategický dokument, který charakterizuje možnosti rozvoje cestovního ruchu v ČR a nastavuje nástroje pro podporu jeho rozvoje. Základem rozvoje cestovního ruchu je mobilizace zejména privátních zdrojů, zaměřených na cestovní ruch. Neméně důležitý je rozvoj systémového a koncepčního přístupu veřejné správy na všech úrovních, který přispěje k růstu konkurenceschopnosti, zaměstnanosti a k hospodářskému růstu, zejména v územích s vhodným potenciálem pro efektivní rozvoj tohoto odvětví.

Cílem zpracování Koncepce je harmonizace koncepční činnosti v oblasti cestovního ruchu s programovacím obdobím Evropské unie a vytvoření strategického materiálu, který bude účinným nástrojem podpory udržitelného rozvoje cestovního ruchu v ČR v příštím období a bude dostatečně reflektovat význam cestovního ruchu pro národní hospodářství České republiky. Na tento cíl navazují strategické cíle, vyjádřené ve čtyřech prioritách:

Priorita 1: Konkurenceschopnost národních a regionálních produktů cestovního ruchu

- Opatření 1: Tvorba nosných národních a nadnárodních produktů cestovního ruchu;
- Opatření 2: Tvorba specifických regionálních produktů cestovního ruchu.

Priorita 2: Rozšiřování a zkvalitnění infrastruktury a služeb cestovního ruchu

- Opatření 1: Rekonstrukce a výstavba kvalitní základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu;

- Opatření 2: Rekonstrukce kulturně-historických památek a zachování přírodních lokalit, využívaných pro cestovní ruch s důrazem na jejich sekundární využití;
- Opatření 3: Zkvalitňování služeb cestovního ruchu;
- Opatření 4: Vytváření podmínek pro realizaci šetrných forem cestovního ruchu.

Priorita 3: Marketing cestovního ruchu a rozvoj lidských zdrojů

- Opatření 1: Marketing (propagace) cestovního ruchu na mezinárodní, národní a regionální úrovni;
- Opatření 2: Zkvalitnění statistiky a informací o cestovním ruchu;
- Opatření 3: Zkvalitňování vzdělávání a přípravy lidských zdrojů v cestovním ruchu, podpora výzkumu, vývoje a inovací v cestovním ruchu.

Priorita 4: Vytváření organizační struktury cestovního ruchu

- Opatření 1: Zakládání a činnost organizací cestovního ruchu na regionální a oblastní úrovni;
- Opatření 2: Činnost turistických informačních center;
- Opatření 3: Spolupráce mezi veřejným a podnikatelským sektorem, neziskovými organizacemi a profesními a zájmovými sdruženími v cestovním ruchu;
- Opatření 4: Krizový management a zkvalitnění fungování správních orgánů v oblasti cestovního ruchu v ČR²¹.

²¹MMR.CZ. *Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007-2013*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>

3.3 Souhrn kapitoly - Operační programy

Následující období 2014-2020 bude v ČR rozpracováno 6 rámcových pozic. Nejpodporovanější programy jsou na rozvoj venkova a politiku soudržnosti. Cílem je naplnění EU Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Oproti minulému období zde přibude pár novinek, například zpřísnění pravidel pro vyplácení záloh či systém předběžných podmínek. Operační programy dělíme na 4 okruhy, jež tematické, regionální, operační programy pro hlavní město Prahu a programy evropské územní spolupráce. Negativa jsou nesystémovost v čerpání prostředků, zneužívání finančních prostředků, možnost úmyslného nadhodnocování zakázek a vymýšlení fiktivních pracovních míst i úkonů. Strukturou operačního programu se rozumí úvod, zdůvodnění potřeby programu, popis strategie zvolené k odstranění identifikovatelných problémů a cíle operačního programu, konkretizace zaměření, finanční zajištění, popis řízení. ČR na všechny operační programy dostala 25,89 miliardy eur. Zastřešujícím orgánem pro všechny operační programy v ČR je Národní orgán pro koordinaci (NOK). Cestovním ruchem se zabývají 3 operační programy - Regionální operační program, operační programy přeshraniční spolupráce, Integrovaný operační program. Nejdůležitější dokument je Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2007-2013. Základními statistickými jednotkami pro výpočet ukazatele HDP/obyvatele v oblasti regionální politiky jsou Regiony soudržnosti. V ČR peníze z EU přerozděluje Ministerstvo financí v rámci Platebního orgánu. Odpovědnost za realizaci OP nese Řídící orgán. Další důležité součásti jsou Auditní orgán a Monitorovací výbor.

4 PROCES HODNOCENÍ A SCHVALOVÁNÍ GRANTOVÝCH PROJEKTŮ

Proto, aby mohl být projekt úspěšný a získal peníze z fondů Evropské unie, je v podstatě nutné dodržet tři hlavní postupy (kroky):

- **Realizovat nápad v projektový záměr** – i sebelepší nápad se rozplyne, pokud se nebude postupovat konstruktivně. Od první myšlenky je tedy nutné přejít k jasnému vymezení toho, co chceme projektem řešit, a které aktivity jsou toto schopné naplnit. Tedy například pokud chce obec zlepšit kvalitní trávení volného času svých občanů, bude navrhovaným projektem vybudování nového multifunkčního sportoviště. Pokud bude chtít zvýšit cestovní ruch ve svém regionu, bude v projektu stát vybudování nové cyklostezky. To, jak daný záměr projektem vyřešit, je vždy potřeba zhodnotit z hlediska ekonomického, technického i provozního, a to v takové míře, aby dané řešení bylo dlouhodobě udržitelné.
- **Najít vhodný finanční zdroj** - pokud je jasně určen projektový záměr, následuje další krok v realizaci projektu a tím je výběr vhodného dotačního zdroje. Je to určitě ten nejdůležitější krok, a proto je nezbytné položit si následující otázky: je-li v rámci OP programu, který jsem si pro svůj projekt vybral, daná činnost podporována; dále jsem-li oprávněný žadatel, dá-li se projekt realizovat na místě mnou určeném a zejména jestli celkový finanční rozpočet mého projektu dostojí stanoveným omezením pro maximální a minimální výši podpory. Důležité je si také uvědomit, že u většiny dotačních zdrojů čerpání financí funguje tak, že je potřeba projekt nejprve financovat z vlastních, nebo jiných zdrojů, a že dotace je vyplácena až následně, tj. zpětně. To platí u tzv. tvrdých projektů, jako jsou třeba ROP nebo OP životního prostředí nebo OP výzkum a vývoj pro inovace. Výjimku ve financování tvoří pouze neinvestiční projekty, tzv. měkké investice z fondu ESF. Tyto projekty se zaměřují zejména na vzdělávání a vzdělávací produkty. Takový druh projektů je financován průběžně. V takovém případě, jakmile je projekt schválen, dostane příjemce zálohovou platbu, a to až do výše 20% z celkového rozpočtu projektu, a pak každý čtvrt rok žádá o proplacení

způsobilých výdajů projektu. Znamená to, že takovéto projekty lze realizovat téměř bez využití vlastních investic.²²

Je třeba mít také dobře promyšlen časový rozvrh projektu, tedy jsme-li schopni projekt zpracovat a odevzdat v daném termínu.

- **Zpracovat žádost** – je posledním krokem před samotným zpracováním žádosti. Je třeba se dobře seznámit se všemi požadavky, které jsou na žadatele kladeny při vyplňování, aby žádost při odevzdávání příslušné instituci splňovala všechny náležitosti. Žádost musí mimo jiné obsahovat podkladové materiály a další povinné a nepovinné přílohy (např. výpis z katastru nemovitostí nebo výpis z obchodního rejstříku).²³ Pro všechny tyto informace existuje speciální Příručka pro žadatele, kterou lze najít i na internetových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj či dalších příslušných ministerstev, nebo bývá také součástí podkladů daného OP, kde ji lze nalézt v rámci výzvy pro předkládání žádostí. Veškeré podklady by také měly být zpracovávány v souladu s doporučenou danou metodikou. To konkrétně znamená dodržet stanovenou strukturu a také obsah jednotlivých kapitol. Vedle samotných metodik jsou také veřejně vyhlášená a přístupná hodnotící a bodovací kritéria, podle kterých je tedy vhodné žádost sestavovat. Sestavování žádosti je komplexní proces a je důležité věnovat mu pozornost, neboť jedině taková žádost, která je zpracována přehledně, s dobře danou logickou strukturou a atraktivní grafickou podobou, má šanci uspět.

²²PALÁNOVÁ, I., RATHOUSKÝ, M. *Jak připravit projekty z evropských fondů v období 2007-2013- praktická příručka pro školy*. 1. vyd. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2008. s. 15 ISBN 978-80-87063-16-3

²³ *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007. s. 11

4.1 Tvorba dotací

Obecné zásady pro poskytování dotací

Dotaci, tedy finanční prostředky, které jsou určeny na tvorbu projektu, lze poskytnout jen na základě písemné žádosti.²⁴ Dotace je přísně účelová a její čerpání je vázáno striktně jen na financování projektu, na který byla poskytnuta. Podle rozpočtových pravidel ČR je dotace vždy zúčtována se státním rozpočtem za příslušný rok. Konkrétní projekt může být podán pouze v rámci jednoho příslušného programu.²⁵ Příslušné ministerstvo či regionální rada stanovuje všechny potřebné podmínky pro udělení dotace – tedy postup, lhůty a formuláře žádostí. Na poskytnutí dotace nevzniká žádný právní nárok a lze ji čerpat pro projekty, jejichž místem realizace je celé území ČR, přičemž Praha je brána jako samostatné území, mající svá specifická pravidla. V tomto ohledu není směrodatné sídlo žadatele o dotaci, nýbrž místo realizace projektu. Dotaci lze poskytnout jen žadateli, který splňuje podmínky uvedené v jednotlivých opatřeních a podopatřeních v rámci daného OP, kde má každý svou specifickou část Pravidel. O poskytnutí dotace rozhoduje příslušný orgán (například v rámci Programu rozvoje venkova o tom rozhoduje SZIF- Státní zemědělský intervenční fond, který byl zřízen, zákonem č. 256/2000 Sb.; jeto akreditovaná platební agentura pro poskytování dotací v rámci Programu rozvoje venkova - tedy poskytovatel dotace).²⁶ Ve chvíli, kdy jsme se stali úspěšným žadatelem, budeme o tom písemně informováni a v tu chvíli nás čeká podpis smlouvy, tzv. Dohody. Tímto aktem začíná realizace projektu a přijímáme jím nejen finance, ale také všechna pravidla a podmínky. Mimo jiné je žadatel povinen zajistit realizaci projektu v stanoveném termínu, obvykle v řádu měsíců. Součástí podmínek je také to, že kdykoliv od registrace žádosti o dotaci si může příslušný platební orgán vyžádat od žadatele (později vlastně již příjemce) jakékoli doplňující informace.²⁷

²⁴ CHRŽOVÁ, J. *Jak na to? Aneb Jak si „sáhnout“ na finanční Ostrředky z Evropské unie určené pro venkovské oblasti/regiony*. 1. vyd. Praha: Český svaz žen. 2007. str. 36 ISBN 978-80-254-3440-6.

²⁵ tamtéž

²⁶ CHRŽOVÁ, J. *Jak na to? Aneb Jak si „sáhnout“ na finanční Ostrředky z Evropské unie určené pro venkovské oblasti/regiony*. 1. vyd. Praha: Český svaz žen. 2007. str. 52 ISBN 978-80-254-3440-6.

²⁷ Tamtéž, str. 37

Podmínky pro žadatele/příjemce dotací

Žadatel musí splňovat definici příjemce dotace uvedenou v Pravidlech. Zde mimo jiné stojí, že žadatel/příjemce nesmí být v žádné formě likvidace a v posledních třech letech od data podání žádosti nebylo na jeho majetek uvaleno konkurzní řízení. Dále musí žadatel při podpisu smlouvy prokázat svoji bezdlužnost. Všechny uvedené údaje musí být úplné a pravdivé. Žadatel/příjemce dotace je povinen od okamžiku zaregistrování žádosti o dotaci poskytovat požadované informace, dokladovat svoji činnost a příslušnému ministerstvu nebo třetímu subjektu ministerstva poskytovat veškerou součinnost po celou stanovenou dobu trvání závazku.²⁸ Příjemce dotace se také zavazuje, že dodrží účel dotace, který uvedl ve své žádosti. Také se zavazuje, že po dobu deseti let od předložení žádosti o proplacení bude uchovávat veškeré doklady, týkající se poskytnuté dotace. Zároveň s tím také souhlasí se zveřejněním údajů, uvedených v žádosti o dotaci. Žadatel/příjemce je také povinen dodržovat pravidla volné soutěže, zejména pokud jde o zadávání veřejných zakázek, ochranu životního prostředí a podporu rovnosti žen a mužů a zákaz nabízení výsledku projektu za přehnaně nízké ceny apod.

4.2 Hodnocení žádostí

Projektové žádosti se podávají na základě tzv. výzev. Přihlášení projektu na základě výzvy můžeme považovat za první fázi ve snaze získat dotaci po tom, co jsme již absolvovali fázi identifikace problému a příprava projektu. Tyto výzvy jsou uveřejňovány v různých intervalech a žadatele vyzývají k tomu, aby předložili své projektové návrhy, aby tyto byly posouzeny a to z hlediska toho, zda-li naplňují cíle jednotlivých operačních programů.²⁹ Vyhlášení probíhá v tisku, na internetových stránkách řídicího orgánu (např. Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zemědělství apod.). Žádosti mohou být podávány buď v přesně stanoveném termínu, nebo až do ukončení výzvy. Výzva k předložení žádosti obsahuje číslo výzvy, název

²⁸ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 171 ISBN 978-80-87029-13-8

²⁹ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 171 ISBN 978-80-87029-13-8

programu, priority, místo, kde lze projektovou žádost podat, den, datum a hodinu, dokdy nejpozději musí být projektová žádost předložena a také internetový odkaz, kde lze najít podrobnější informace.

Po oficiálním zveřejnění výzvy musí žadatel vyplnit a ve stanoveném termínu odevzdat zmiňovanou projektovou žádost. Tím označujeme formulář, který musí obsahovat především údaje o žadateli, informace o projektu, celkovou anýzu nákladů projektu, informace o financování projektu, harmonogram realizace projektu a soulad projektu s příslušnými horizontálními osami EU. Žádost musí být vyplněna v českém jazyce a doplněna požadovanými přílohami.³⁰ Žádost se předkládá zpravidla v jednom až ve dvou vyhotoveních (originál+úředně ověřená kopie+kopie) v nerozebíratelném provedení (tzn. knižní, kroužková, spirálová nebo tepelná vazba). Předkládá se buď v předepsaném formátu elektronického formuláře, nebo v tištěné podobě v závislosti na konkrétním operačním programu. V rámci některých operačních programů již lze prostřednictvím tzv. eAccountu podat žádost čistě elektronicky, v ostatních případech je stále ještě nutné tuto elektronickou žádost vytisknout a odevzdat v tištěné podobě. V takovém případě však vždy ještě přikládáme CD s elektronickou podobou. V elektronické podobě se přihlášky projektů vyplňují v programu Benefit 7+ na adrese www.eu-zadost.cz³¹

V žádosti je třeba dodržovat určitou osnovu projektu. Měla by zahrnovat název projektu (tedy stručný název projektu, číselné označení a název opatření/podopatření), žadatele (tedy jméno nebo název žadatele, adresu žadatele, IČ, rodné číslo žadatele; nejdůležitější přehled činností žadatele – podle živnostenských listů, stanov společnosti apod. – které mají nějaký zásadní vztah k předmětu projektu, popis projektu (zde by se mělo objevit zdůvodnění projektu – tedy podstata problému a stručná charakteristika toho, jak realizace projektu přispěje k vyřešení tohoto problému, dále pak realizace projektu – tedy popsat konkrétní činnosti, které se budou prezentovat jako způsobilé výdaje v rámci projektu a předpokládaný časový harmonogram realizace projektu – tedy kompletní časový rozvrh toho, kdy dojde k přípravě projektové dokumentace, k podání

³⁰ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 172 ISBN 978-80-87029-13-8

³¹ PALÁNOVÁ, I., RATHOUSKÝ, M. *Jak připravit projekty z evropských fondů v období 2007-2013- praktická příručka pro školy*. 1. vyd. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2008. s. 21 ISBN 978-80-87063-16-3

samotné žádosti o dotaci, kdy dojde k realizaci projektu a kdy k podání žádosti o proplacení. V popisu projektu by také mělo být zahrnuto technické řešení projektu a výsledky projektu – tedy stručné shrnutí výsledků projektu, včetně jeho využití v budoucnosti. Rozpočet projektu - tedy celkové výdaje; je zapotřebí mít jasně definované způsobilé výdaje - tedy takové, ze kterých je dotace stanovena; v neposlední řadě je také třeba uvést realizované projekty – uvádí se, jaké další projekty jsou nebo byly realizovány v posledních třech letech a v rámci jakých dotačních titulů.

Důležitou a nezbytnou součástí projektové žádosti jsou přílohy, které dělíme na povinné a nepovinné. Vždy se ale liší podle oblasti podpory a v rámci té i podle typu žadatele. V průběhu současného programovacího období došlo ke značnému zjednodušení, které se týká například valné většiny projektů z Programu rozvoje venkova. Pro předkladatele malých projektů – tedy s rozpočtem do jednoho milionu korun – se již nepožaduje výpočet finančního zdraví ani ekonomická životnost projektu. U tzv. středních projektů – tedy od jednoho do pěti milionů korun – se bude počítat jen finanční zdraví projektu. U tzv. velkých projektů – tedy s rozpočtem nad 5 milionů korun – zde zůstalo základním kritériem přijatelnosti projektu jak finanční zdraví, tak ekonomická životaschopnost dané investice (*finanční zdraví* – tajemná posouzení ekonomických ukazatelů hospodaření žadatele/příjemce dotace, které se zakládá na účetních údajích za poslední tři uzavřená účetní období; u nově vzniklých subjektů minimálně dvě období. Pro splnění přijatelnosti projektu je nezbytné, aby výsledek finančního zdraví žadatele byl v nejhorsím případě kategorie C).³²

Povinné přílohy se liší nejen podle typu projektu, ale také podle Os- tedy Osa I. až Osa III. Jednotlivé přílohy se předkládají v jednom vyhotovení v podobě originálu nebo ověřené kopie, stejně jako samotná žádost v nerozebíratelném provedení. Obvykle by příloha měla obsahovat:

- v případě, že žadatel žádá jménem sdružení smlouvu o sdružení;
- čestné prohlášení dle závazného vzoru – tedy čestné prohlášení o bezdlužnosti, vlastních zdrojích apod.³³

³² CHRŽOVÁ, J. *Jak na to? Aneb Jak si „sáhnout“ na finanční Ostrředky z Evropské unie určené pro venkovské oblasti/regiony*. 1. vyd. Praha: Český svaz žen. 2007. s. 41 ISBN 978-80-254-3440-6.

³³ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 174 ISBN 978-80-87029-13-8

- daňové přiznání potvrzené finančním úřadem za poslední uzavřené zdaňovací období předcházející podání žádosti o dotaci;
- doklady o právní subjektivitě žadatele – živnostenský list, výpis z obchodního rejstříku apod;
- základní ekonomické informace požadované pro posouzení finančního zdraví; žadatel tyto informace nalezne ve specifické části pravidel;
- stavební povolení, které musí být platné a pravomocné nebo ohlášení stavby;
 - technickou dokumentaci;
 - projektovou dokumentaci;
 - kopii katastrální mapy vystavenou příslušným katastrálním úřadem, kde je lokalizován předmět projektu.
- v případě že bude součástí projektu nákup budovy, který bude započítán do způsobilých výdajů, znalecký posudek budovy, který nesmí být starší více než 12 měsíců;
- doklad o posouzení vlivu na životní prostředí;
- smlouva o vedení účtu;
- formuláře ISPROFIN (tj. nástroj Ministerstva financí ČR pro sledování toku veřejných prostředků)³⁴;
- seznam příloh s uvedením počtu stran jednotlivých příloh.

V jednotlivých výzvách se mohou požadovat další specifické přílohy, např. potvrzení o vzdělání. Za nepovinné přílohy při podávání žádosti o dotaci se považuje například projekt v elektronické podobě na datovém nosiči CD nebo například doklad o vlastnictví nemovitosti v případě, že žadatel požaduje bodové zvýhodnění za využívání nebo obnovu existující budovy/stavby.

Po tom, když jsme již při tvorbě projektu prošli fázemi identifikace problému, přípravou projektu a včasným přihlášením projektu, přichází na řadu fáze hodnocení žádostí a výběr projektů. Nejprve dochází k formálnímu posouzení žádosti vyhlášovatelem – tedy má-li přihláška všechny přílohy, všechna prohlášení jsou řádně podepsaná, je-li žádost dodána v elektronické podobě nebo je-li v tištěné podobě dodána

³⁴ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 174 ISBN 978-80-87029-13-8

v požadovaných vyhotoveních apod. V případě zjištění nedostatků projekt obvykle není vyřazen, ale žadatel je vyzván k doplnění příslušných údajů. Výběr daných projektů probíhá podle zásad transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace.³⁵ Výsledky jsou veřejně dostupné. Žádosti kontroluje a hodnotí poskytovatel dotace, někdy též s přispěním externích hodnotitelů. Každý hodnotitel je před zahájením posuzování povinen podepsat prohlášení o nestrannosti a důvěrnosti. Pokud by se objevil střet zájmů a hodnotitel by byl s žadatelem jakkoliv spojen, je hodnotitelovou povinností tuto skutečnost oznámit a okamžitě vystoupit z procesu schvalování žádosti. Projekty jsou hodnoceny celkem ve třech etapách. První etapa je již zmíněné formální posouzení žádosti – tedy zejména posouzení administrativních náležitostí a úplnosti dokumentace. Další fází je hodnocení přijatelnosti projektu. Zde dochází k vyřazení projektu v případě, že nebyly dodrženy závažné parametry výzvy – že například předkladatel není oprávněným žadatelem nebo rozpočet překračuje maximální možnou výši. Do posouzení přijatelnosti projektu řadíme řadu obecných, ale i specifických kritérií. Z celé řady lze vyjmenovat například, že podpora ze strukturálních fondů ve struktuře výdajů neporušuje limity pro jednotlivé skupiny výdajů, že projekt nemá prokazatelně negativní vliv na žádný z horizontálních cílů, že žadatel splňuje definici konečného uživatele nebo že projekt respektuje minimální hranici celkových uznatelných nákladů, stanovenou pro dané opatření. Poslední fází hodnocení projektu je věcné zhodnocení projektu. To provádějí minimálně dva nezávislí odborníci (hodnotitelé). Posuzují projekt po obsahové stránce a podle daných pravidel přidělují body. Mezi kritéria nebo subkritéria, podle kterých je vytvářena i bodová stupnice, patří: Zdůvodnění projektu (například vazba na strategické dokumenty – plný počet bodů získá takový projekt, který je zcela v souladu s tématem, které bylo v dané výzvě vyhlášeno), dalším kritériem je Cílová skupina (například jsou-li logické skupiny přesně identifikovány nebo jsou-li cílové skupiny do projektu dostatečně zapojeny). Dalším subkritériem může být také Publicita (zda-li projekt odpovídajícím způsobem propaguje výsledky, ale i samotné strukturální fondy EU) nebo Předchozí zkušenosti žadatele s řízením obdobných projektů (jakékoliv zkušenosti jsou velkou výhodou žadatele, není to však podmínka) Pokud projekt získá určité bodové skóre (např. 65 ze 100) možných, postupuje do závěrečného výběru. Potom výběrová komise, která je jmenována

³⁵ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 176 ISBN 978-80-87029-13-8

vyhlašovatelem výzvy, vybere z projektů, které úspěšně prošly věcným hodnocením, podle svého uvážení ty nejlepší a to až do výše celkové částky, která je v dané výzvě přidělena. O výsledcích jsou všichni předkladatelé písemně informováni. Aby byly vybrány co nejkvalitnější projekty, je výběr založen na principu soutěže. Například v případě grantových schémat bude výběr zaměřen na zjištění, zda konkrétní grantové schéma odpovídá zadání z operačního programu a nikoliv podle toho, zda je vyplněná žádost lepší než ostatní. Všechny projektové žádosti, které během věcného hodnocení dosáhnou předem dané bodové hranice, postupují před výběrovou komisí. Výběrová komise při výběru úspěšných projektů vychází z výše dosaženého bodového hodnocení. Její rozhodnutí je konečné, nelze je měnit ani se proti němu odvolat. Po rozhodnutí výběrové komise jsou tři možnosti, jak je s projektem naloženo. Buď je projekt vybrán k realizaci – v tu chvíli může žadatel očekávat návrh smlouvy a realizaci projektu k podpisu. Druhou možností je umístění projektu do „zásobníku projektů“ to znamená, že projekt úspěšně prošel hodnocením, ale nezbyly na něj finanční prostředky. Je to v podstatě jakési umístění „po čarou“ – pokud někdo z úspěšných žadatelů z jakýchkoliv důvodů svůj projekt nerealizuje, budete osloveni místo něj. Třetí možností je potom ta, že projekt není přijat. To v případě, že buď projekt nedosáhl potřebného počtu bodů, nebo žadatel nedoložil ve stanovené lhůtě všechny potřebné náležitosti. I zde však funguje možnost, že lze projekt po úpravách předložit znovu.

V případě, že byl Váš projekt vybrán k realizaci, čeká žadatele podpis smlouvy neboli Dohody. I při tomto aktu je nutno doložit přílohy, které jsou uvedeny ve specifické části Pravidel. Žadatelé, jejichž projekty byly doporučeny k financování, obdrží tuto skutečnost písemně a je v ní většinou informace, že žádost byla schválena pro financování celkové výše finanční podpory, která byla projektu přidělena a v souvislosti s tím upozornění, aby si žadatel založil zvláštní účet a seznam již zmíněných příloh. Mezi přílohy předkládané při podpisu Dohody patří:

- výpis z obchodního rejstříku nebo jiné osvědčení prvního statutu, které je v souladu s definicí příjemce dotace a není starší než tři měsíce³⁶; je-li žadatelem sdružení, přílohu dokládají všichni členové;

³⁶ CHRŽOVÁ, J. *Jak na to? Aneb Jak si „sáhnout“ na finanční Ostrředky z Evropské unie určené pro venkovské oblasti/regiony*. 1. vyd. Praha: Český svaz žen. 2007. s. 43 ISBN 978-80-254-3440-6.

- doklad o vedení nebo zřízení účtu, který je ve vlastnictví žadatele a na který bude žadateli převedena dotace;
- potvrzení finančního úřadu, že má žadatel splněny všechny závazky vůči finančním úřadům. Datum na tomto potvrzení nesmí být starší než datum registrace žádosti o dotaci;
- prohlášení o bezdlužnosti vůči veřejné správě a zdravotním pojišťovnám;
- v případě, že byla jako povinná příloha doloženo ohlášení stavby, čestné prohlášení, že toto ohlášení stavby nebylo nijak stavebním úřadem doopérováno nebo zamítnuto;
- živnostenské či jiné oprávnění k provozování činnosti, která je předmětem projektu;
- prohlášení o velikosti podniku;
- čestné prohlášení, že schválený projekt nečerpá jiné dotace;
- prohlášení o všech závažných změnách, které nastaly po podání žádosti – např. změna sídla žadatele, právní forma žadatele apod.

Dohodu podepisuje žadatel osobně před příslušným pracovníkem příslušné akreditované platební agentury (např. v případě dotací určených pro venkovské regiony je to RO SZFI – tedy regionální odbor státního zemědělského intervenčního fondu). Je vždy vyhotovena minimálně ve dvou stejnopisech. Případné změny, schválené oběma stranami se upravují dodatkem ke smlouvě. Dohoda je ve své podstatě rozhodnutí o poskytnutí dotace. Je vydávána příslušným ministerstvem a určuje výši finanční pomoci z Národního fondu (strukturálních fondů). Okamžikem podpisu smlouvy/Dohody začíná realizace projektu. Nedílnou součástí smlouvy je uvedení harmonogramu realizace projektu a také přehled monitorovacích prvků, které slouží zejména jako kontrola správného a efektivního využívání finančních prostředků.

Další, předposlední fází projektového cyklu, je Realizace a monitoring a zpětná vazba. V této fázi se, pokud je již Dohoda podepsána, realizují jednotlivé aktivity projektu podle podepsané smlouvy a časového harmonogramu. Všechny aktivity je přitom třeba řádně dokladovat, tzn. zápisy ze schůzek, výkazy práce vždy s uvedením konkrétních činností atd. Souhrnně jako projektové aktivity označujeme všechny podstatné kroky,

kteřé následně vedou k dosažení vytyčených cílů našeho projektu.³⁷ Klíčové aktivity tak musí být zcela přesně naplánovány a musíme mít jasnou a zcela konkrétní představu o tom, jak je realizovat. Je nutné se zamyslet nad tím, jaké prostředky k realizaci těchto klíčových aktivit budou využity – tzn. jaký se zaměstná personál, jak ho bude třeba proškolit, zda-li je dostatečně zajištěné projektové zázemí, a zda-li jsou všechny dodávky, které jsou potřeba, zajištěny v příslušném časovém harmonogramu. Je také dobré věnovat pozornost logickým vazbám mezi jednotlivými aktivitami. – tedy že některé aktivity mohou logicky proběhnout až potom, co proběhly aktivity předchozí. Nejdůležitější je si určit, že za každou danou aktivitu odpovídá konkrétní osoba. Každá projektová aktivita také musí mít své číslo, název a časové vymezení, dokdy musí být splněna. V souvislosti s tím si vysvětleme pojem zpětná vazba neboli feedback. Zjednodušeně řečeno, protože je potřeba skutečně pečlivě sledovat průběh již uskutečněných aktivit v rámci realizace projektu, je potřeba zpětné vazby, tedy situace, která pomáhá určit, jak dobře/špatně je daná činnost vykonávána, a jaký ohlas má u cílové skupiny. Zpětná vazba může probíhat písemnou či ústní formou – například formou diskuze, fóra nebo kontaktního formuláře či návštěvní knihy. V otázkách zpětné vazby by mělo být obsaženo třeba sdělení, zda-li školení či daný program splnil očekávání svých uživatelů, jaké mají návrhy na zlepšení apod.

Při průběhu realizace projektu je dobré mít na paměti rozlišení tzv. způsobilých a nezpůsobilých výdajů. Způsobilé výdaje mají vždy stanovenou maximální lhůtu, dokdy je možné je realizovat. Mezi výdaje související s přípravou projektu řadíme náležitosti související s projektovou dokumentací, tj. se zpracováním projektu dle závazné osnovy, a také technickou dokumentaci, tj. dokumentaci ke stavebnímu řízení, odborné posudky a položkový rozpočet. Naopak způsobilým výdajem není pořízení použitého movitého majetku a daň z přidané hodnoty, prosté nahrazení investice – tedy výměna investice, která nepředstavuje zhodnocení.³⁸

Realizátor projektu bude poskytovateli dotace zasílat dvakrát až čtyřikrát ročně monitorovací zprávu, jejíž součástí je i žádost o platbu, respektive proplacení faktur z minulého období. Tyto pravidelné monitorovací zprávy jsou základním zdrojem

³⁷ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 184 ISBN 978-80-87029-13-8

³⁸ CHRŽOVÁ, J. *Jak na to? Aneb Jak si „sáhnout“ na finanční Ostrředky z Evropské unie určené pro venkovské oblasti/regiony*. 1. vyd. Praha: Český svaz žen. 2007. s. 45 ISBN 978-80-254-3440-6.

informací o projektu a jsou vypracovávány konečným příjemcem dotace. Příjemce dotace je povinen tyto zprávy předkládat v elektronické a v tištěné podobě. Musí obsahovat přehled uskutečněných a plánovaných aktivit, jak je čerpáno z rozpočtu. Vyplnění monitorovací zprávy je velmi podrobné, proto je třeba všechny potřebné doklady shromažďovat průběžně. Monitorovací zprávy musí být vyplněné v českém jazyce a existují tři druhy monitorovacích zpráv: průběžné zprávy (předkládají se v průběhu realizace projektu), etapové zprávy (u víceetapových projektů se předkládají vždy po skončení jedné etapy) a závěrečná zpráva (předkládá se po ukončení realizace projektu).³⁹ Žádost o proplacení výdajů projektu je součástí monitorovací zprávy. Žadatel zabezpečuje financování realizace projektu nejprve z vlastních zdrojů (pokud není ve specifické části pravidel uvedeno jinak). Splní-li všechny podmínky dostane zpětně vyplacenou finanční částku (dotaci).⁴⁰ Žadatel připraví žádost o platbu, kterou předkládá příslušné platební agentuře, včetně všech příloh a platebních dokladů. Žádost o proplacení se podává samostatně za každý projekt, respektive za každé registrační číslo projektu. V případě, že je žádost předložena před smluvním termínem, je na ni pohlíženo, jako by byla předložena v termínu uvedeném v Dohodě. Pokud realizátor projektu předloží účetní a daňové doklady, které jsou i nad rámec přislíbené finanční pomoci, nebude částka nad rámec dotace proplacena. Žádost o proplacení musí být založena na skutečně prokázaných způsobilých výdajích. Součástí monitorovací zprávy by měl být také přehled čerpání veřejné podpory de minimis – tedy tabulka, do které se od počátku realizace projektu vyplňují informace o čerpání podpory de minimis v rámci projektu příjemcem finanční podpory, ale i partnery a případně i dalšími subjekty.

Kromě dohledu samotného žadatele nad projektem, tedy monitoringu, lze očekávat alespoň jedenkrát za dobu trvání projektu kontrolu ze strany poskytovatele dotace, výjimečně i z EU.⁴¹ Monitoring je nedílnou součástí projektového cyklu a spolufinancování ze strukturálních fondů. Monitoring je také jedním z pěti hlavních

³⁹ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 188 ISBN 978-80-87029-13-8

⁴⁰ CHRŽOVÁ, J. *Jak na to? Aneb Jak si „sáhnout“ na finanční Ostrředky z Evropské unie určené pro venkovské oblasti/regiony*. Praha: Český svaz žen. 2007. s. 45 ISBN 978-80-254-3440-6.

⁴¹ PALÁNOVÁ, I., RATHOUSKÝ, M. *Jak připravit projekty z evropských fondů v období 2007-2013- praktická příručka pro školy*. 1. vyd. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2008. s. 22 ISBN 978-80-87063-16-3

principů regionální politiky EU. Monitoring zejména kontroluje, zda jsou finanční prostředky efektivně využívány, snaží se včasné rozpoznat možná rizika a nesrovnalosti. Na základě výsledků monitoringu pak příslušné orgány rozhodují o tom, zda-li budou přiděleny další finanční prostředky či jestli budou pozastaveny nebo dokonce odebrány. Monitoring si však nesmíme plést s hodnocením, které obvykle přichází až po skončení projektu. Monitoring je soustavná a živá činnost, která probíhá po celou dobu trvání projektu. Ve svých důsledcích může způsobit i řadu procedurálních změn, které ve svém výsledku pak vedou ke zlepšení čerpání dotací ze strukturálních fondů. Monitoring se uplatňuje na úrovni Národního strategického referenčního rámce, regionálního/tématického operačního programu a na úrovni samotného projektu.⁴² Hlavními monitorovacími nástroji jsou monitorovací zprávy, návštěvy na místě a monitorovací databáze. Žadatel/příjemce dotace je povinen umožnit vstup kontrolou pověřeným osobám – tzn. orgánům státní kontroly, zástupcům příslušné platební agentury, zástupcům příslušného ministerstva, členům Evropské komise, Certifikačního orgánu, Kompetentního orgánu a členům Evropského účetního dvora. Kontrola může být prováděna ode dne zaregistrování žádosti po celou dobu projektu. O kontrole musí být vždy sepsán protokol ve třech vyhotoveních. Jedno vyhotovení obdrží žadatel/příjemce, zbylé dvě kontrolní orgán. Pokud dojde k nějakým nesrovnalostem, je žadatel/příjemce povinen respektovat opatření, která mají vést k nápravě. V souvislosti s monitoringem jsou rozlišovány dva velmi důležité orgány: monitorovací výbor a řídicí orgán. Každý operační program má svůj vlastní monitorovací výbor. Je ustanoven příslušným ministerstvem a dohlíží na realizaci projektu a čerpání dotací ze strukturálních fondů v rámci daného operačního programu. Naproti tomu řídicí orgán je subjekt, „odpovídá za řízení a provádění operačního programu v souladu se zásadou řádného finančního řízení.“⁴³ Řídicími orgány jsou nejčastěji jednotlivá ministerstva.

Poslední fází je uzavření a vyhodnocení projektu. Uzavřením se myslí administrativní uzavření projektu – závěrečná obsahová a finanční zpráva se žádostí o poslední splátku.

⁴² MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 186 ISBN 978-80-87029-13-8

⁴³ *Obecné nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti pro období 2007-2013*: c.d., s. 70. In. MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 188 ISBN 978-80-87029-13-8

U většiny projektů je také požadován externí audit, který se platí z nákladů projektu. Povinností realizátora projektu je také veřejné zpřístupnění hlavních výstupů – tedy umožnit seznámení široké veřejnosti s projektem, například na internetu. Další povinností je také archivovat finanční doklady po dobu deseti let a po dobu pěti let průběžně sledovat, zda-li to, co díky projektu vzniklo, funguje tak, jak má a slouží svému účelu. To nazýváme tzv. udržitelnost výstupů projektu.

Vyhodnocení projektu může být předběžné i průběžné, v této fázi ale je na mysli tzv. následné hodnocení projektu. To je hodnocení, které následuje po skončení projektu. Zaměřuje se zejména na to, jak úspěšný projekt byl a na již zmiňovanou udržitelnost výstupů a dopadů. Snaží se také vyvodit závěry, které bude možné generalizovat pro ostatní nově vznikající projekty.

4.3 Souhrn kapitoly - Proces hodnocení a schvalování grantových projektů

EU rozděluje území do teritoriálních oblastí NUTS (1 na úrovni NUTS I, 8 na NUTS II a 14 na NUTS III). Cestovní ruch má svá pozitiva (významná součást ekonomiky) i negativa (například sociální stres, špatné životní prostředí). Českokrumlovský rozvojový fond, spol. s.r.o., řídí Úsek cestovního ruchu, který zastřešuje vše týkající se cestovního ruchu v Českém Krumlově. Ten komunikuje s vyššími i nižšími institucemi, například s Jihočeskou centrálou cestovního ruchu. Funguje zde i destinační management jako kontaktní partner pro problematiku cestovního ruchu. Český Krumlov je významnou destinací zapsanou na seznamu UNESCO, je možné zde nalézt mnoho historických památek, hrad, muzea, genius loci. Český Krumlov zaznamenal nárůst turistů o 5%, zlepšení poměru cena/kvalita, s ohledem na životní prostředí a obohacení. Důraz na online média, autentičnost, tzv. slow travel. Snaha o trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu. Cílové skupiny turistů jsou individuální turisté, obchodní partneři/touroperátoři. Klíčové produkty cestovního ruchu jsou Český Krumlov Card, školní výlety, dárkové/pobytové balíčky. Infrastruktura je zajištěna pomocí online informačního portálu.

5 REGION JIŽNÍ ČECHY: MĚSTO ČESKÝ KRUMLOV A OKOLÍ

Před tím, než práce postoupí do praktické části, ve které představí vlastní projekt i s příslušnými doporučeními, bude se v této kapitole věnovat trochu širěji městu Český Krumlov a jeho okolí. Nejprve budou definovány pojmy jako je turistický region, kraj a obec, vymezí se, co je to vlastně cestovní ruch a po té se již bude věnovat předpokladům cestovního ruchu právě v Českém Krumlově a okolí, a to jak kulturně historickým předpokladům, tak i přírodním předpokladům. Zmíní se také infrastrukturu v dané oblasti.

V úvodu této kapitoly bude zmíněno výrazné negativum současného cestovního ruchu a tím je masový cestovní ruch. Cestovní ruch jako takový je dnes považován přímo za turistický průmysl, který se skládá z celého komplexu činností a podílí se na něm celá řada subjektů.⁴⁴ Hlavním subjektem je v této oblasti cestující občan. K tomu, aby byla uspokojena jeho přání a potřeby, vznikla postupně celá řada profesí a dalších podnikatelských subjektů. Cestovní ruch jako takový je mnohostranným odvětvím, které zahrnuje dopravu, turistická zařízení, poskytující ubytování a stravování, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastruktury a služby cestovního ruchu.⁴⁵ Přestože je možné cestovní ruch vnímat jako významnou součást světové ekonomiky, která dokonce v některých státech tvoří hlavní zdroj příjmu obyvatel, je možné však současně spatřovat i dále zmíněná negativa. Zejména masovost cestovního ruchu s sebou přináší výrazné dopady na životní prostředí. K tomu dochází při překročení únosné míry návštěvnosti – škody prostřednictvím činností a chování návštěvníků, jako je znečišťování vody, půdy a ovzduší, lesní požáry, poškozování památek nebo problémy spojené s likvidací odpadu. Z hlediska socio-kulturní změny lokality mohou být negativa cestovního ruchu vnímána zejména v oblasti změny životního stylu obyvatel, změny sytému hodnot, střetu kultur a ohrožení původního způsobu života obyvatel. Je to něco, co je souhrnně

⁴⁴ CZECHTOURISM.CZ. *Charakteristika cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z <http://www.czechtourism.cz/1-charakteristika-a-vyznam-cestovniho-ruchu-v-cesku/>

⁴⁵ tamtéž

nazýváno sociální stres.⁴⁶ Masovost cestovního ruchu jako jeho výrazné negativum chápáno jako něco, co trvale znehodnocuje rekreační potenciál krajiny se všemi negativními jevy, jako jsou hluk, devastace fauny a flóry, poškozování památek. Masový cestovní ruch může vést ke značné zranitelnosti hospodářského rozvoje v daném regionu. Někdy však mohou být některé snahy o omezení masového cestovního ruchu značně kontraproduktivní a danou lokalitu spíše mohou poškozovat. V Českém Krumlově například schválili vyhlášku, která zakazuje pití alkoholu na veřejnosti a žebrání. Místostarostka Českého Krumlova také chtěla prosadit omezení otevírací doby restaurací. Ve všední dny měly mít restaurace otevřeno do půlnoci, o víkendu do dvou hodin do rána. To se ovšem krumlovským občanům nelíbilo, a proti místostarostce sepsali petici. Cítili se poškozeni v oblasti svého podnikání a v tom, že by mohl být celkově dotčen cestovní ruch v Českém Krumlově.⁴⁷

Z hlediska udržitelnosti cestovního ruchu je to takový cestovní ruch, kdy aktivity poskytovatelů služeb návštěvníkům a vlastní aktivity návštěvníků ovlivňují místní komunitu, místní ekosystémy a biosféru pouze tak, že nevratně nemění místní komunitu a neomezují tak funkce biosféry a lidské aktivity v budoucnosti.⁴⁸

Obr. č. 1: Turistické regiony České republiky

Zdroj: <http://www.czechtourism.cz/regiony/mapa-turisticky-ch-regionu-a-oblasti/>

⁴⁶ CZECHTOURISM.CZ. *Charakteristika cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z <http://www.czechtourism.cz/1-charakteristika-a-vyznam-cestovniho-ruchu-v-cesku/>

⁴⁷ BUDĚJOVICE.IDNES.CZ. *Místostarostka chtěla omezit bary v Krumlově*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z http://budejovice.idnes.cz/petice-vyzyva-zikmundovou-k-odstoupeni-fdv-/budejovice-zpravy.aspx?c=A130516_172509_budejovice-zpravy_khr

⁴⁸ CZECHTOURISM.CZ. *Charakteristika cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z <http://www.czechtourism.cz/1-charakteristika-a-vyznam-cestovniho-ruchu-v-cesku/>

1. Praha
2. Střední Čechy
3. Jižní Čechy – Český Krumlov je součástí tohoto kraje
4. Šumava
5. Plzeňsko a Český les
6. Západočeské lázně
7. Severozápadní Čechy
8. Českolipsko a Jizerské hory
9. Český ráj
10. Krkonoše a Podkrkonoší
11. Královéhradecko
12. Východní Čechy
13. Vysočina
14. Jižní Morava
15. Východní Morava
16. Střední Morava a Jeseníky
17. Severní Morava a Slezsko

Klasifikace Evropské unie rozděluje území pro účely mezinárodního porovnávání do tzv. teritoriálních jednotek NUTS. Klasifikace NUTS byla zavedena v souladu se Statistickým úřadem Evropské unie pro potřeby statistiky, posuzování a hodnocení potřebnosti regionů. Usnesením vlády České republiky č. 707 ze dne 26. října 1998 k návrhu na vymezení územních jednotek NUTS v ČR pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby EU vláda doporučila předsedovi ČSÚ, aby po dohodě se Statistickým úřadem Evropských společenství (Eurostatem) vymezil statistické územní jednotky NUTS na území České republiky dle návrhu předloženého vládě. Dopisem ze dne 22. ledna 1999 sdělil generální ředitel Eurostatu pan Y. Franchet, že po konzultaci s hlavními uživateli regionální statistiky v Komisi, přijímá Eurostat návrh na regionální průřezy České republiky (jedna územní jednotka na úrovni NUTS I, 8 jednotek na úrovni NUTS II a 14 jednotek na úrovni NUTS III).⁴⁹

⁴⁹ Czso.Cz. ČSÚ. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/i_zakladni_uzemni_ciselniky_na_uzemi_cr_a_klasifikace_cz_nuts

Nové oblasti NUTS II jsou tak následující: Severozápad (Ústecký a Královský kraj), Severovýchod (Liberecký, Královehradecký a Pardubický kraj), Jihovýchod (Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj), Jihozápad (Jihočeský a Plzeňský kraj), Střední Čechy (Středočeský kraj), Moravskoslezsko (Moravskoslezský kraj) a Střední Morava (Olomoucký a Zlínský kraj) vedené regionálními radami regionů soudržnosti. Základní charakteristiky viz v tab. 1. Toto členění na regiony soudržnosti, kterým se říká v souladu s evropskou terminologií také NUTS II, pokrývá celou Českou republiku mimo hlavní město Prahu.⁵⁰

NUTS 0 – stát

NUTS 1 – území

NUTS 2 – oblast = regiony soudržnosti – většinou spojení více krajů (z tohoto hlediska je oblast Českého Krumlova součástí regionu soudržnosti Jihozápad; sloučení krajů Jihočeského a Plzeňského)

NUTS 3 – kraj – zde je oblast Českého Krumlova součástí JČ kraje

NUTS 4 – okres

NUTS 5 – obec

Mapa turistických oblastí

Obr. č. 2: Turistické oblasti České republiky

Zdroj: <http://www.czechtourism.cz/regiony/mapa-turisticky-ch-regionu-a-oblasti/>

⁵⁰CZSO.CZ. ČSÚ. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/i_zakladni_uzemni_ciselniky_na_uzemi_cr_a_klasifikace_cz_nuts

5.1 Předpoklady cestovního ruchu v Českém Krumlově a okolí

V první řadě je třeba předeslat, že cestovní ruch je pro Český Krumlov prioritou. Výš byly již rozděleny jednotlivé turistické regiony i ostatní územně správní celky České republiky. Pro tyto účely bude daná oblast nazývána město Český Krumlov a okolí, nebo též region Český Krumlov. Jako dlouhodobý cíl si město vytyčilo rozvoj Českého Krumlova jako kulturního a cestovního centra mezinárodního významu, a to jak pro návštěvníky na straně jedné, tak pro poskytovatele služeb na straně druhé. Cestovní ruch má v destinaci Český Krumlov na starosti Úsek cestovního ruchu, který je řízen Českokrumlovským rozvojovým fondem, spol. s.r.o. (ČKRF, 100% dceřiná společnost města Český Krumlov). Tento úsek zastřešuje všechny činnosti, které jsou potřebné pro efektivní řízení a rozvoj moderní destinace cestovního ruchu.⁵¹ Tento úsek také každoročně vypracovává strategické dokumenty, které předkládá nadřízeným orgánům. V rámci rozvoje cestovního ruchu mezi ně patří zpráva cestovního ruchu, která monitoruje celoroční činnost Úseku cestovního ruchu; zahrnuje výsledky a statistiky cestovního ruchu a předkládá se paralelně s Výroční zprávou Valné hromadě Českokrumlovského rozvojového fondu a zastupitelstvu města Český Krumlov. V rámci cestovního ruchu spolupracuje město s mnoha organizacemi a to na několika úrovních:

- Český Krumlov - v rámci samotného města je cestovní ruch podporován na úrovni subjektů cestovního ruchu a kultury – místní instituce a organizace aj;
- Jihočeský kraj – na úrovni kraje, do nějž Český Krumlov spadá, je to Jihočeská centrála cestovního ruchu, Jihočeská hospodářská komora, Krajský úřad jihočeského kraje aj;
- Česká republika – v rámci celorepublikového rozvoje cestovního ruchu je to Agentura Czech Tourism, Asociace průvodců ČR, ACK ČR, AČCKA, AHR, ATIC ČR aj;
- Zahraničí – v rámci zahraniční spolupráce to jsou jednak turistická centra, která jsou geograficky blízko městu Český Krumlov – např. Tourismusverband Linz, Passau

⁵¹BUSINESS.CKRUMLOV.INFO. *Management cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z http://business.ckrumlov.info/docs/cz/b2b_managementcr.xml

Tourismus e. V., dále pak různá Česká centra v zahraničí či zahraniční zastoupení Czech Tourism apod.

Z výše uvedených je velmi významným spolupracovníkem Jihočeská centrála cestovního ruchu. Tato centrála byla založena v 1994 a její členská základna čítá 10 jihočeských měst a několik významných podnikatelů (např. Výstaviště a.s., České Budějovice). K hlavní náplni její činnosti patřilo vydávání souhrnných propagačních a informačních tiskovin, zajišťování účasti členských měst JCCR na domácích i zahraničních veletrzích, inzerce v odborných časopisech, aktualizace webových stránek www.jiznicechy.cz, spolupráce s Českou centrálou cestovního ruchu a se subjekty cestovního ruchu.

V roce 2002 vznikla v rámci zpracování Strategie rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji myšlenka restrukturalizace JCCR na regionální organizaci cestovního ruchu, která bude zodpovědná za koordinaci, management a marketing na úrovni celého kraje. Postupně došlo k dohodě mezi Krajským úřadem, Jihočeskou hospodářskou komorou (JHK) a Svazem měst a obcí Jihočeského kraje (SMOJK) o vstupu těchto subjektů do JCCR a způsobu jejího financování. V roce 2009 došlo k restrukturalizaci Jihočeské centrály cestovního ruchu na příspěvkovou organizaci Jihočeského kraje. Byla zřízena usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje č. 502/2009/ZK ze dne 27. 10. 2009. Nyní využívá různých dotací a grantů v rámci Evropské unie a spolupracuje se sousedními státy.⁵²

Město má velmi dobrý koncept, co se týče organizace cestovního ruchu. Za oficiální turistickou autoritu můžeme považovat tzv. destinační management. Jedná se o marketingovou organizaci pověřenou marketingem a managementem cestovního ruchu. Je řízena a provozována Českokrumlovským rozvojovým fondem, spol. s.r.o. V současné době tato marketingová organizace zastřešuje všechny činnosti, potřebné pro efektivní řízení a rozvoj moderní destinace cestovního ruchu. Mezi základní činnosti organizace patří propagace a podpora prodeje destinace, public relations, marketingová podpora městských akcí, prezentace města na veletrzích a workshopech. Mezi další činnosti patří strategické plánování a také získávání grantových prostředků. Obecně lze totiž říci, že s nárůstem dynamiky trhu služeb a intenzity konkurence se stal

⁵² JCCR.CZ. *Jihočeská centrála cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z <http://www.jccr.cz/>

marketing klíčovým faktorem, který odlišuje úspěšné projekty od neúspěšných. Marketing v současném cestovním ruchu by měl být orientován především na spokojeného zákazníka na straně jedné a na straně druhé na co nejlepší plnění podnikatelského záměru. V rámci EU je existence oficiálního *Destinačního managementu* města Český Krumlov samozřejmostí a je automaticky předpokládaným kontaktním partnerem pro všechny oblasti cestovního ruchu a svou činností poskytuje pro všechny partnery profesionální servis. V dlouhodobém horizontu má nezastupitelnou roli koordinátora vývoje cestovního ruchu. Díky svým zkušenostem analyzuje a zároveň navrhuje řešení v souladu se strategickým plánem města. Sleduje a využívá možnosti rozvojových grantových projektů, jež jsou v souladu s dlouhodobou strategií. DM komunikuje se subjekty cestovního ruchu a kultury v místě, je iniciátorem tvorby společných projektů a osvětou se také snaží působit na kladný vztah obyvatel k rozvoji cestovního ruchu. V oblasti tzv. krizového managementu cestovního ruchu se zaměřuje především na poskytování adekvátních a pravdivých sdělení a okamžitě reaguje na všechny negativní události, neboť si je vědom, že právě ony v kombinaci s časem jsou těmi nejcitlivějšími ukazateli nepříznivého vývoje cestovního ruchu v destinaci a ztráty zájmu turistů o ni. Také vytváří platformy spolupráce se zahraničními partnery a je kompetentním partnerem pro regionální i nadregionální instituce a to nejen v oblasti cestovním ruchu.⁵³

5.1.1 Kulturně historické a přírodní předpoklady

V roce 2012 město Český Krumlov oslavilo dvacet let od zápisu města do Seznamu světového dědictví Unesco. Státní hrad a zámek Český Krumlov patří mezi Top 20 nejnavštěvovanějších turistických cílů v ČR a po Pražském hradu je druhým nejnavštěvovanějším zámekem v ČR. Historické město, které leží při dvojici vltavských meandrů, je v memoárech poprvé připomínáno r. 1274; hrad nad ním již v letech 1230-1239, v letech 1302-1601 byl v držení mocného rodu Rožmberků.

Dominantu tvoří mohutný areál zámku, po Pražském hradě největší zámecký komplex v ČR. Nejstarší část tvoří Dolní hrad s válcovou věží z poloviny 13. stol., ve 2. polovině

⁵³ BUSINESS.CKRUMLOV.INFO. *Destinační management*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z http://business.ckrumlov.info/docs/cz/b2b_dm.xml

16. stol. náročně renesančně přestavěný. Horní hrad, dokončený r. 1331, byl v 16. stol. přestavěn na renesanční zámek. Z interiérů vyniká maškarní sál a zámecké divadlo z let 1766-1767, jedno z nejstarších v Evropě. Zámek spojuje se zahradou unikátní třípatrový most Na plášti z r. 1764. V renesanční zahradě s letohrádkem Bellarie z r. 1707 je od r. 1957 divadelní scéna s otáčivým hledištěm, jež je v současnosti mimo jiné dějištěm letního operního festivalu.

V zámeckém příkopu se nachází turisticky atraktivní medvědárium. V podhradní čtvrti, která se nazývá Latrán, se nachází renesanční Budějovická brána z let 1596-1598, tříobloukový kamenný most a bývalý špitál s kostelem sv. Jošta ze 14. stol. Východně od zámku je vystavěn komplex spojených klášterů minoritů a klarisek s kostelem Božího Těla, gotický areál s menšími barokními úpravami. Ve městě jsou také dochovány zlomky hradeb, gotické a renesanční. Městské domy, rožmberská zbrojnice z r. 1604 a dřevěný Lazebnický most. Na Starém městě vyniká gotický děkanský kostel sv. Víta z let 1402-1439 s unikátní klenbou, u něj bývalá jezuitská kolej a seminář z let 1568-1588. Na náměstí stojí renesanční radnice z konce 16. stol. a morový sloup z r. 1717. Velké množství gotických a renesančních domů dává městu středověký ráz. Do seznamu kulturního dědictví UNESCO bylo město zapsáno zejména pro svou zachovalost, stejně jako například Kutná Hora ve Středočeském kraji. Kromě regionálního muzea je zpřístupněno ještě muzeum útrpného práva, muzeum voskových figurín, Egon Schiele Art Centrum s výstavní síní a Dům české fotografie. Od r. 2008 je otevřeno Muzeum fotoateliér Seidel v rodinném domě z r. 1905 s původním vybavením.

Jihočeský kraj, jehož je Český Krumlov součástí, byl v roce 2012 třetí nejnavštěvovanější kraj a zároveň nejvyhledávanější vnitrozemskou destinací českých turistů. Při meziročním srovnání došlo k nárůstu počtu turistů o více než 95 tisíc návštěvníků.⁵⁴ Jihočeský kraj rovněž zaznamenal nárůst počtu zahraničních turistů v roce 2012 a to zejména z Rakouska, Německa, a rovněž také vzrostl podíl asijské klientely. Stejně tak tomu je i u Českého Krumlova. Z hlediska počtu nocí, které turisté v Českém Krumlově strávili, jsou to dva dny, tj. jedna noc. Přimo v Českém Krumlově

⁵⁴ CZSO.CZ. *Cestovní ruch v Jihočeském kraji v 1. až 3. čtvrtletí 2013*. [online]. [cit. 2013-10-19].

Dostupné z

http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_jihoceskem_kraji_v_1_az_3_ctvrtleti_roku_2013

se z celkového počtu návštěvníků Jihočeského kraje ubytovalo celkových 20%. Z hlediska dlouhodobého vývoje došlo k nárůstu přenocování o 5%.⁵⁵

V roce 2013 se marketing cestovního ruchu ve městě snaží vyjít vstříc celkové turistické poptávce a novým trendům. Mezi ně, v důsledku mimo jiné i ekonomické krize, patří poptávka po cestování na bližší destinace, po kratších a levnějších cestách. Snaží se tedy zaměřovat na poměr ceny vs. kvality, využívat moderních technologií – rezervace služeb pomocí internetu, propracované navigace ve městech a nabízet dostupné aktuální informace. Z tohoto hlediska trendů poptávky v cestovním ruchu, se chce marketing cestovního ruchu Českého Krumlova zaměřit také na adekvátní nabídku, tedy své produkty jasně a cíleně definovat, snažit se o přímý kontakt s klientem. Při komunikaci využívat moderních technologií, zaměřovat se na produkty na národní a nadnárodní úrovni – např. kulturní cesty.⁵⁶ V důsledku celosvětové ekonomické krize se v oblasti cestovního ruchu objevil ještě další fenomén – a to je cestování, které bychom mohli označit jako výrazně autentičtější a etičtější. Dříve bylo jakýmsi symbolem doby, že si zákazníci/turisté nakupovali jakési luxusní cestovní balíčky, ve kterých bylo vše obsaženo, a oni se již prakticky nemuseli o nic starat. Nyní však zákazníci/turisté u cestovních kanceláří vyhledávají cesty, které je v nějakém slova smyslu obohatí, budou trvale udržitelné a také budou respektovat životní a kulturní prostředí. V tomto ohledu by se tedy cestovní kanceláře a turistická centra měla zaměřovat především na pomoc lokálním komunitám působícím v oblasti cestovního ruchu, podporovat kupříkladu místní řemeslníky, hudebníky a všechny, kdo svou prací přispívají k podpoře rozvíjení *genia loci* tam, kde žijí. Zároveň by také měla jít ruku v ruce s dalším fenoménem doby, a tím jsou tzv. sociální média. Prostřednictvím nich pak oslovovat potenciální zákazníky, umožnit jim on-line rezervace svých cest a ubytování prostřednictvím těchto sociálních sítí a zaměřit se na zákazníka v daleko osobnější rovině. V tomto ohledu však můžeme spatřovat jakýsi paradox. Na jedné straně totiž zákazníci/turisté kladou stále větší důraz na zrychlování služeb, a to ve všech oblastech, ale s tím zároveň roste poptávka po klidné dovolené beze spěchu, po klidných

⁵⁵ CZSO.CZ. *Cestovní ruch v Jihočeském kraji v 1. až 3. čtvrtletí 2013*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z

http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_jihoceskem_kraji_v_1_az_3_ctvrtletu_roku_2013

⁵⁶ CZECHTOURISM.CZ. *Marketingová komunikace*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z <http://www.czechtourism.cz/marketingova-komunikace/iop-podpora-tvorby-produktu-a-marketingu-cestovniho-ruchu-v-regionech/>

lokality, např. po agroturistice apod.⁵⁷ Současný obraz cestovatele je takový, že přikládá mnohem větší důraz na intenzivnější zážitky a bližší poznávání destinace, do které cestuje. Tzv. pomalý cestovatel si neklade za cíl poznat co nejvíce turistických zajímavostí v destinaci. Jde mu především o co nejautentičtější zážitek. Slow travel je zkrátka způsobem cestování, který se nezaměřuje na kvantitu, ale především na kvalitu. Přináší zážitky, které jsou hlubší a intenzivnější a tím se zvyšuje i ochota cestovatelů se na dané místo vrátit, což je samozřejmě pro danou destinaci to nejpozitivnější. Avšak, jak již bylo řečeno, všichni Ti, kdo mají v cestovním ruchu své živnosti, by si měli uvědomit, že touha cestovatelů po autentičnosti neznamená zanedbávat moderní technologie a trendy. Naopak. Pokud se má v daném regionu či oblasti cestovní ruch dobře rozvíjet a být tak výrazným přínosem pro rezidentní obyvatele, musí držet krok s moderní dobou. Kupříkladu chytré telefony, kam si můžete stáhnout různé aplikace od průvodců, po stránky sociálních sítí, se pomalu ale jistě stávají součástí běžného denního života každého z nás. Podniky v cestovním ruchu by tohoto trendu měly jednoznačně využít pro svůj prospěch a snažit se svou nabídku prezentovat právě pomocí těchto zařízení. Můžeme říci, že v tomto ohledu Český Krumlov jde jednoznačně s dobou – má své facebookové stránky, aplikaci moderní průvodce Českým Krumlovem, kterou si lze zdarma stáhnout do mobilního telefonu apod.

Z hlediska marketingu je dalším prioritním cílem Českého Krumlova upevnění povědomí o městu jako o jedinečné destinaci s unikátním génie loci a mimořádnou kulturně-historickou hodnotou. Vytvářet takovou produktovou nabídku, ve které bude obsažena podpora místních subjektů s dlouhodobou působností, například nové projekty Horská zahrada, Muzeu vltavínů a jiné. Oddělení marketingu Českého Krumlova se chce snažit o udržení, případně růst návštěvnosti města a o potlačení sezónnosti, snahou podporovat období tzv. „mimosezón.“ Stejně jako ostatní podobně malá města se snaží motivovat turisty k prodloužení délky pobytu ve městě a dobrými službami je také motivovat k opakovaným návštěvám. To vše za pomoci implementace moderních technologií. Oddělení marketingu Českého Krumlova se také ruku v ruce se současnými trendy v cestovním ruchu snaží o trvale udržitelný rozvoj města a okolí. V tomto kontextu je rozvoj chápán jako proces zlepšování pomocí rozšiřování, zvětšování nebo

⁵⁷ CZECHTOURISM.CZ. *Marketingová komunikace*. [online].[cit. 2013-10-19]. Dostupné z <http://www.czechtourism.cz/marketingova-komunikace/iop-podpora-tvorby-produktu-a-marketingu-cestovniho-ruchu-v-regionech/>

zdokonalování.⁵⁸ Udržitelný rozvoj potom znamená zajistit udržitelné chování spotřeby při konzumu spotřebních artiklů a objemu výroby při pořizování komerčních komodit při vytváření udržitelného chování společnosti, z hlediska dlouhodobé prosperity společnosti.⁵⁹ Udržitelným rozvojem se také rozumí vyvážený vztah požadavků na kvalitní životní prostředí, sociální podmínky a podmínky hospodářského rozvoje, který uspokojuje současné generace, aniž jsou ohroženy podmínky života generací budoucích.⁶⁰ Z hlediska dlouhodobého vývoje cestovního ruchu v dané lokalitě, je právě jeho udržitelnost tou základní a stěžejní devízou, kupříkladu i z hlediska získávání různých dotací a grantů. Udržitelný cestovní ruch je takový, který dlouhodobě nenarušuje přírodní, kulturní ani sociální prostředí a při kvalitním, profesionálním managementu je přínosem pro region. Vliv cestovního ruchu na rozvoj oblastí má dvě stránky, pozitivní a negativní. Pozitivní stránka vyvolává ekonomický růst oblasti tím, že vytváří nové pracovní příležitosti a koncentruje další druhy výroby. Negativními dopady mohou být především ty, které negativně působí na životní prostředí v dané oblasti. Problémy se vyskytují hlavně v těchto třech oblastech:

- životní prostředí - když počet návštěvníků regionu překročí míru únosnosti a životní prostředí ztratí schopnost vypořádat se s nadměrným využíváním, což může vést k oslabení i k znehodnocení; v případě regionu Českého Krumlova se tak například stalo při nadměrném zatížení řeky Vltavy a jejího okolí díky velké návštěvnosti vodáků. V současnosti je například horní tok Vltavy možné splouvat jen na příslušné povolení
- sociálně-kulturní oblast – změna systému hodnot a chování místních obyvatel, která v důsledku ohrožuje původní způsob života.
- ekonomická oblast – dopady rozvoje se v regionu projevují prostřednictvím skrytých nákladů; například zvýšená návštěvnost zahraničních turistů ve městě, zejména těch, kteří do města nepřijeli za památkami, ale spíše za jakousi „pivní“ turistikou způsobuje další náklady v podobě odstraňování škod vzniklých jejich vandalismem apod.

⁵⁸ BERAN, V., DLASK, P. *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1201-X. s.13

⁵⁹ BERAN, V., DLASK, P. *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1201-X. s.16

⁶⁰ Tamtéž, str. 17

V této souvislosti se tedy hovoří o udržitelném rozvoji cestovního ruchu, který má současně uspokojovat potřeby turistů i hostitelských regionů a zároveň chránit a zvyšovat tyto možnosti do budoucna. Rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a současně nesnižuje rozmanitost přírody. V roce 1995 byla stanovena strategie trvale udržitelného rozvoje až do 21. století tzv. Agenda 21, která se zaměřuje na uspokojování potřeb nejen současné, ale i budoucí generace.⁶¹

Kulturně historických předpokladů cestovního ruchu je v oblasti Českého Krumlova celá řada a byly zmíněny výše. Mezi ty nejnovější a nejaktuálnější patří i historicky první přeshraniční výstava, Zemská výstava Jižní Čechy-Horní Rakousko, jež se v roce 2013 koná na území Jihočeského kraje. Jejím smyslem je představit prolínající se osudy obou národů a přispět tím k upevnění vzájemných vazeb. Výstava byla zahájena v dubnu tohoto roku a potrvá až do listopadu 2013. Jednotlivé expozice budou k vidění v jednotlivých městech jižních Čech a Horního Rakouska: Český Krumlov, Vyšší Brod, Bad Leonfelden a Freistadt. Výstava se zaměřuje na život v příhraničí, kulturní a umělecké poklady, hospodářství a jiné prvky, které ovlivnily vzájemné vztahy Čech a Rakouska. Jedna z těchto expozic, která nese název „Čtyři fotografové, dvě země, jeden region“ představuje v prostorách nově zrekonstruované českokrumlovské synagogy práci čtyř fotografů, kteří působili na konci 19. století a v první polovině století dvacátého. Je zaměřena mimo jiné na architekturu, tradice, náboženství, výrobní odvětví, ale také na příběhy konkrétních rodin, žijících v příhraničních oblastech. V Českém Krumlově budou turisté také moci zavítat do Regionálního muzea na výstavu nerealizovaných projektů, jež se váží k regionu Jižních Čech a Horního Rakouska.

Velmi zajímavým novým turistickým cílem je tzv. Třetí meandr neboli Český Krumlov na počátku 20. století. Jedná se o projekt, který chce nabídnout nové, turisticky atraktivní cíle, ale zároveň také klidné prostory pro relaxaci jak návštěvníků města, tak i jeho obyvatel. Relaxační charakter tohoto projektu předznamenala rekonstrukce městského parku a do okruhu Třetího meandru patří také zvelebená a dosázená Růžová zahrada. Dále pak místní Synagoga, Schieleho ateliér a Museum Fotoateliér Seidel.

⁶¹ BERAN, V., DLASK, P. *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1201-X. s.18

Vlastní marketingové aktivity města se snaží zaměřit jednak na domácí trh v rámci ČR, tak na trhy sousedních zemí, tedy Rakouska, Německa, Slovenska a Maďarska. Ve spolupráci s Jihočeskou centrálou cestovního ruchu a agenturou CzechTourism se snaží oslovovat trhy Asie a Ameriky. Cílové skupiny lze rozdělit na jednotlivé subjekty:

- Individuální turisté - tzv. Business-To-Customer (B2C)
- Obchodní partneři/Touroperátoři – tzv. Business-To-Business (B2B)
- Média – tedy tisk, TV, on-line média, press

Obr. č. 3: Růžová zahrada

Zdroj: CKRUMLOV.CZ. *Růžová zahrada*. [online]. 2014 [citace 2014-02-24] Dostupné z <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/20061120161704.xml>.

Obr. č. 4: Museum fotoateliér Seidel

Zdroj: OBCAN.CKRUMLOV.INFO. *Museum fotoateliér Seidl*. [online]. 2014 [citace 2014-02-24]
Dostupné z <http://www.ckrumlov.info/img.php?img=12032314&LANG=cz>

Obr. č. 5: Městský park

Zdroj: OBCAN.CKRUMLOV.INFO. *Městský park*. [online]. [citace 2014-02-24]. Dostupné z:
<http://obcan.ckrumlov.info/img.php?img=12011716&LANG=cz>.

Z hlediska předpokladů cestovního ruchu v destinaci, tvoří klíčové produkty Český Krumlov Card a školní výlety. Město se tedy snaží o podporu těchto produktů zejména s ohledem na snahu motivovat k prodloužení počtu dní pobytu v Českém Krumlově. Toto by také autorka chtěla rozvinout v navrhovaném projektu, protože to považuje za nejdůležitější pilíř cestovního ruchu ve městě.

Návštěvníci si také poměrně oblíbili dárkové/pobytové balíčky, které jsou prodávány v rámci pracoviště Infocentra. Speciální pobytové balíčky také vznikly u příležitosti již zmiňované Zemské výstavy a ty budou dále propagovány ve spolupráci s OO Tourismus. I tyto by měl navrhovaný projekt podpořit. V rámci podpory prodeje v destinaci, mají velký význam fam tripy a workshopy. Většina z těchto fam tripů je organizována ve spolupráci s agenturou CzechTourism anebo Jihočeskou centrálou cestovního ruchu. Do konce roku 2013 město předpokládá, že se bude podílet přibližně na 10 fam tripech.⁶² Město se také velmi snaží v rámci podpory prodeje o tzv. POS materiály – Point Of Sale – tašky, tužky, desky, flash disky a také o POP materiály – Point Of Place – stojky, bannery, roll –upy apod.

5.1.2 Infrastruktura v regionu

Infrastruktura města Český Krumlov a nejbližšího okolí je velmi dobře zajišťována zejména pomocí oficiálního informačního systému, jej lze nalézt na webových stránkách www.ckrumlov.cz. Město se velmi snaží o udržování aktuálnosti a optimalizaci v systému v návaznosti na vývoj současných technologií. To znamená také zdokonalovat nebo rozvíjet stávající aplikace jako jsou video-galerie, e-pohlednice, turistické trasy ve městě a jeho okolí apod. V souvislosti s tím dbá také na zvyšování komfortu uživatelského prostředí (zavedení platební brány, e-shop atd.) I těmto tématům by se měl věnovat předkládaný projekt. Již bylo také zmiňováno využívání sociálních sítí jako je Facebook, TripAdvisor, Youtube, Flickr atd. Možnost přímé komunikace nabízí již zavedený systém RSS, který je ale nutné modernizovat. Mobilní aplikaci „průvodce městem“ by chtělo vedení města rozšířit ještě do německého jazyka a podpořit její širší distribuci jak po internetu, tak po městě. Pro přímou komunikaci

⁶² BUSINESS.CKRUMLOV.INFO. *Management cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z http://business.ckrumlov.info/docs/cz/b2b_managementcr.xml

s partnery také dobře funguje systém aktuální databáze kontaktů (minimálně jednou do roka jsou rozesílány tzv. newslettery a také byly vytvořeny nové webové stránky www.ckrumlov.cz/b2b, prostřednictvím kterých si mohou třeba dopravci stahovat aktuální informace, různé jiné potřebné materiály ke stažení, fotografie apod.).

Co se týče geografické polohy – leží město v Jihočeském kraji, v okrese Český Krumlov. Od Prahy je vzdálen přibližně 172km a autem se dá jízda zvládnout zhruba za dvě hodiny; to může být paradoxně i nevýhodou, protože turisté pak mají tendenci jezdit do města jen na jednodenní návštěvy. Výhodou je však poloha blízko rakouských a německých hranic. Město by proto mohlo v rámci přeshraniční spolupráce usilovat o takové projekty, které by turisty motivovaly k dalším výletům do okolních zemí, a tak zároveň k delšímu pobytu v samotném městě.

Další dopravu, kterou lze do města využít, je jak autobusová, tak železniční doprava, která je ovšem časově poměrně náročná a z Prahy se nedostane pod hranici 3,5 hodiny. Rozhodně nezanedbatelnou dopravou je doprava lodní – Český Krumlov je žádanou vodáckou destinací a také tzv. Krumlovská cyklotrasa, která měří 74,2 km a je velkým přírodním a kulturním zážitkem na okruhu spojujícím dva velmi významné turistické cíle Šumavy a jižních Čech – Lipensko a Český Krumlov.

5.2 Souhrn kapitoly - Region Jižní Čechy: Město Český Krumlov a okolí

EU rozděluje území do teritoriálních oblastí NUTS (1 na úrovni NUTS I, 8 na NUTS II a 14 na NUTS III). Cestovní ruch má svá pozitiva (významná součást ekonomiky) i negativa (například sociální stres, špatné životní prostředí). Českokrumlovský rozvojový fond, spol. s.r.o., řídí Úsek cestovního ruchu, který zastřešuje vše týkající se cestovního ruchu v Českém Krumlově. Ten komunikuje s vyššími i nižšími institucemi, například s Jihočeskou centrálou cestovního ruchu. Funguje zde i destinační management jako kontaktní partner pro problematiku cestovního ruchu. Český Krumlov je významnou destinací zapsanou na seznamu UNESCO, je možné zde nalézt mnoho historických památek, hrad, muzea, genius loci. Český Krumlov zaznamenal nárůst turistů o 5%, zlepšení poměru cena/kvalita, s ohledem na životní prostředí

a obohacení. Důraz na online média, autentičnost, tzv. slow travel. Snaha o trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu. Cílové skupiny turistů jsou individuální turisté, obchodní partneři/touroperátoři. Klíčové produkty cestovního ruchu jsou Český Krumlov Card, školní výlety, dárkové/pobytové balíčky. Infrastruktura je zajištěna pomocí online informačního portálu.

6 ZHODNOCENÍ REGIONU

Město Český Krumlov leží na území Jihočeského kraje. Počet obyvatel Jihočeského kraje je 636 723. V prvních třech čtvrtletích letošního roku (2013) navštívilo hromadná ubytovací zařízení (HUZ) v Jihočeském kraji celkem 885 587 hostů. V meziročním srovnání se jedná o 3,2% nárůst. Jihočeský kraj se tak svou návštěvností řadí na 3. místo za Prahu a Jihomoravský kraj. Na počtu ubytovaných hostů v České republice se podílí 8,1%.

V meziročním srovnání se oproti zvýšení počtu hostů v HUZ mírně snížil počet jejich přenocování, a to o necelé 1 %. Na vině je především snížení počtu přenocování rezidentů, které v meziročním srovnání činilo 3,5 %, a které nedokázal vyvážit ani nárůst počtu přenocování hostů z ciziny o 8,3 %. V průměru v Jihočeském kraji hosté stráví 2,8 noci. Jihočeský kraj je však velmi oblíbený i pro rezidenty, tedy hosty z České republiky. Těch do Jihočeského kraje v uplynulém období zavítalo více než 600 000 a oproti stejnému období minulého roku se jedná o 2,4 % nárůst. Jihočeský kraj je tak pro Čechy velice lákavou turistickou destinací a v tomto žebříčku zaujímá právem první místo.⁶³

Počet obyvatel trvale žijících na území Českého Krumlova byl ke dni 31.12. 2012 13 290. Průměrný věk obyvatel byl 41,5 roku.⁶⁴

6.1 SWOT analýza

Strategie, která strukturalizuje a třídí podle důležitosti výsledky dosavadních analýz prostředí. Veškeré analýzy musí být ukončeny identifikací silných a slabých stránek, respektive jejich příležitostí a ohrožení.

„Principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud možno vyčerpávající a objektivní charakteristika předností a slabin zkoumaného prostředí a z nich vyplývajících

⁶³CZSO.CZ. *Cestovní ruch v Jihočeském kraji v 1. až 3. čtvrtletí 2013*. [online]. [cit. 2013-10-19].

Dostupné z

http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_jihoceskem_kraji_v_1_az_3_ctvrtleti_roku_2013

⁶⁴ tamtéž

*příležitostí k rozvoji, jakož i možnosti jejich ohrožení a ztráty.*⁶⁵ Při analýze se určují silné a slabé stránky, jejichž výsledkem a porovnáním s konkurencí je odhalení specifické přednosti destinace. Druhou složkou SWOT analýzy je rozeznání příležitosti a ohrožení nabídky destinace na trhu.

Silné stránky – představují výhody destinace oproti konkurenci, jejich analýza a následné využití je předpokladem úspěchu nabídky destinace na trhu cestovního ruchu.

Slabé stránky – představují nevýhody oproti konkurenci. Je potřeba slabé stránky co nejdříve odhalit, snížit jejich vliv na minimum, případně úplně odstranit.

V této práci bude pro zhodnocení celkového potenciálu regionu v cestovním ruchu kromě SWOT analýzy okrajově ještě použita PEST analýza. Tu představíme níže. Nyní se věnujme metodě SWOT analýzy, jež diagnostikuje cestovní ruch a to konkrétně ve městě Český Krumlov a jeho okolí.

Jádro této metody spočívá v klasifikaci a ohodnocení jednotlivých faktorů. Ty jsou rozděleny do čtyř základních skupin; tedy jako faktory vyjadřující silné nebo slabé vnitřní stránky dané destinace a zároveň faktory, které vyjadřují příležitosti a nebezpečí jakožto vlastnosti vnějšího prostředí. SWOT je zkratkou anglických slov strengths (přednosti = silné stránky), weaknesses (nedostatky = slabé stránky), opportunities (příležitosti) a threats (hrozby). Analýza SWOT tedy vlastně představuje kombinaci dvou analýz, S-W – tedy analýza vnitřního prostředí a O-T – tedy analýza vnějšího prostředí. Díky ní lze získat logický a přehledný rámec pro hodnocení současné, ale i budoucí pozice destinace. Lze ji provádět periodicky, aby bylo možné zjišťovat, které oblasti ztratily, nebo naopak nabyly na významu vzhledem k jednotlivým činnostem v rámci cestovního ruchu v destinaci. Schéma SWOT analýzy je pak následující:

S = silné stránky **W** = slabé stránky

O – příležitosti	Strategie SO	Strategie WO
T – hrozby	Strategie ST	Strategie WT

⁶⁵ VYSTOUPIL, J. *Marketing cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-802-1042-407.

Pomocí tohoto schématu lze při posuzování postavení konkrétní destinace postupovat tak, že silné stránky se využívají na získání výhody (**SO**), slabiny se překonávají využitím příležitostí (**WO**), silné stránky je nutné využít na obranu proti hrozbám (**SW**) a náklady minimalizovat a čelit hrozbám (**WT**).

O-T analýza, tedy analýza příležitostí a rizik, umožňuje rozlišit příležitosti, které jsou pro firmu či organizaci atraktivní a mohou jí přinést prospěch. Zároveň ale také upozorňuje na problémy, se kterými bude muset firma, organizace či projekt, zápasit. Příležitosti, opportunities, by měly být zvažovány zejména z hlediska jejich atraktivnosti a pravděpodobnosti, která vede k úspěchu. Rizika, threats, by měla být brána z hlediska vážnosti a pravděpodobnosti vzniku nějaké rizikové události. V praxi to znamená, že by u příležitostí vždy měla být posuzována atraktivita z hlediska pravděpodobnosti úspěchu. Tam, kde je pravděpodobnost malá, měly by být čas a energie investovány jinam. U rizik by zase proti sobě měla stát váha a pravděpodobnost uskutečnění události. Zde by měly být brány v potaz obě dvě polohy – tedy jak bod nejvážnějšího rizika, který může nějakým způsobem ohrozit společnost, tak bod, který představuje malá rizika a tudíž je lze ignorovat.

S-W analýza, tedy analýza silných a slabých stránek, spočívá v tom, že každý faktor je nutné odstupňovat podle důležitosti (rozhodující silná stránka, marginální silná stránka, neutrální faktor, rozhodující slabá stránka, marginální slabá stránka) a podle intenzity jeho vlivu – výkonu (vysoký, střední, nízký).⁶⁶

Pokud se bude výše uvedené aplikovat názorně, bylo by možné poznatky znázornit pomocí následující tabulky:

Silné stránky	Slabé stránky
Kvalita životního prostředí a zachovalost krajiny	Nevyhovující vzdálenost od Prahy (zejména pro zahraniční turisty)
Poptávka ze strany cílové skupiny	Nedostatek příležitostí k trávení volného času
Existence chráněných území,	Nevyhovující stav dopravní infrastruktury,

⁶⁶ CEJTHAMR, VÁCLAV. DĚDINA, JIŘÍ. *Management a organizační chování*. 2. upr. vyd. Praha: Grada, 2005. s. 43 ISBN 978-80-247-3348-7, str.43

zpřístupnění naučných stezek	zejména pak silnic
Vysoký kulturní potenciál, koncentrace památek UNESCO	Nevyhovující technický stav některých kulturních a historických památek
Z hlediska udržitelnosti cestovního ruchu je to nezaměnitelný genius loci města Český Krumlov.	Vysoká nezaměstnanost v regionu a nedostatek adekvátních pracovních příležitostí oblast vyliďňuje a z hlediska udržitelnosti cestovního ruchu ji mění jen v nárazovou oblast zájmu turistů a návštěvníků.
Potenciál pro aktivní turistiku, síť značených tras pro pěší a cyklisty, vodácká stezka z Vyššího Brodu do Boršova	Vysoká míra sezónnosti nabídky; v zimě prakticky nulové sportovní využití
Tradiční a atraktivní kulturní akce pro různé cílové skupiny	Krátká průměrná doba pobytu návštěvníků
Dobře vybavené Infocentrum s dostatečným materiálním a technickým vybavením	Nabídky jsou poněkud jednostranné
Příležitosti	Hrozby
Zachovalá příroda a atraktivita krajiny příznivě ovlivňují obraz dané oblasti, chráněná přírodní rezervace	Snaha některých přírodních aktivistů omezit vstup na některá území, omezit počet návštěvníků
Rekonstrukce a zpřístupnění většího počtu památek	Chátrání a znehodnocení památkových objektů v důsledku nevhodných zásahů
Budování cyklostezek, nových naučných stezek včetně odpovídajícího doplňkového zařízení	Například klimatické podmínky v létě – například velké sucho – může ovlivnit vodáckou turistiku a tak i návštěvnost města
Nejpopulárnější vodácká stezka, Vltava, která protéká městem, může být pro udržitelnost cestovního ruchu klíčová.	Z hlediska udržitelnosti cestovního ruchu může být díky masovému cestovnímu ruchu výrazně ohrožen genius loci města, a tak i budoucí návštěvnost turistů.
Využití památek a muzeí v rámci	Památky jsou pro atraktivní návštěvnické

atraktivních návštěvnických programů	programy využívány značně sezoně
Rozvoj spolupráce se sousedními regiony i se zahraničními státy	Odliv návštěvníků pro nespokojenost s kvalitou stravovacích, ubytovacích služeb
Zaměření se na rozvoj příležitostí pro rodinnou dovolenou	Nabídky, které jsou jednostranné a pro rodinnou dovolenou nedostačující
Možnost čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů na rozvoj infrastruktury, služeb a vzdělávání v CR	Neschopnost vyčerpat finanční zdroje z EU

6.1.1 PEST analýza

Vedle SWOT analýzy může být součástí marketingové strategie destinace ještě další analýza, tzv. PEST analýza, která také slouží jako objektivní analýza současné marketingové situace v námi vybrané destinaci. Tato analýza ale na rozdíl od vyhodnocování silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, označuje prostředí, ve kterém se destinace pohybuje. Popisuje také vnější prostředí, které destinaci ovlivňuje, ale není pod její kontrolou. Patří sem prostředí politické, ekonomické, sociokulturní a technologické. Politické prostředí zaznamenává vývoj nejen uvnitř destinace, ale i v místě trvalého bydliště návštěvníka. Prvním hlediskem politického prostředí je legislativa a druhým širším hlediskem je celková politická stabilita destinace. V praxi to tedy znamená, kdo právě zasedá ve vedení či zastupitelstvu města a jakým směrem ho chce vést. Na vedení Českého Krumlova se nyní podílí koalice složená z pěti stran (ČSSD, TOP-09, KDU-ČSL, NK-MPV a NZ). Ekonomické prostředí se skládá z faktorů ovlivňujících poptávku po destinaci, ale i nabídku destinace samotné. Poptávka je ovlivněna kupní silou a sociálním statusem návštěvníka. Na straně nabídky působí systém podpory cestovního ruchu. S důrazem zejména na toto prostředí, s ohledem na udržitelnost rozvoje destinace, by se měl představovaný projekt realizovat. Sociokulturní prostředí je takové, kde hlavní působící faktory jsou změny v hierarchii hodnot a demografickém vývoji společnosti. Mezi takové hodnoty se řadí na jedné straně rodina a práci, na straně druhé pak proměnlivé hodnoty, které jsou výsledkem

každodenních situací a společenských názorů.⁶⁷ Technologické prostředí je takové, které tvoří síly, jež ovlivňují informovanost společnosti, technický a technologický vývoj. V případě Českého Krumlova se sem může zařadit Destinační management a Infocentrum.

6.2 Historie oblasti Český Krumlov a geografické předpoklady

K tomu, aby bylo možné region zhodnotit komplexně, je potřeba ještě doplnit historii regionu i samotného města a také geografické předpoklady.

Oblast Českého Krumlova, která je součástí území České republiky, náleží z hlediska geografického, historického i kulturního do oblasti střední Evropy. Z hlediska historického sehrál českokrumlovský region se sídelním městem Český Krumlov a se svou polohou na samém jihu Čech a na pomyslném předělu slovanské a germánské kultury, velmi významnou roli v českých dějinách. Díky tomu, že se na tomto území protínaly politické, kulturní a hospodářské vlivy ze severu území s centrem v Praze a střetávaly se zde a mísily podněty z Německa, Vídně a ze Středomoří, docházelo zde k vytváření velmi osobitého projevu a specifického kulturního prostředí. Pokud se nahlédne do skutečných prvopočátků dějin této oblasti, tak první obyvatelé se zde začali usidlovat podél řek již ve střední době kamenné zhruba 50 000 let před naším letopočtem. Nejstarším archeologickým nalezištěm v této oblasti je Malá Dobrkovická jeskyně, s nálezy ohniště, kamenných nástrojů a kostí lovené zvěře, včetně mamuta.⁶⁸ V prvním století před naším letopočtem je také doložena existence keltského hradiště u Třisova. Keltové v té době ovládali značnou část Evropy a u Třisova zbudovali oppidum o velikosti 2 ha. Při zkoumání zde archeologové našli řadu pozoruhodných nálezů, jako jsou zbytky obydlí, řemeslnické dílny, svatyně, ale i předměty denní potřeby. V osmém století našeho letopočtu přicházejí na jižní území Slované. O tom svědčí odkrytá slovanská hradiště v Boleticích a v Českém Krumlově. Celá oblast nejprve spadala do majetku českých knížat, která sídlila v Praze. Pro hospodářský

⁶⁷ VYSTOUPIL, J. *Marketing cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-802-1042-407.

⁶⁸ OBCAN.CKRUMLOV.CZ. *Zajímavosti*. [online]. [cit. 2013-10-26]. Dostupné z <http://obcan.ckrumlov.info/php/obcan/>

a kulturní vývoj tohoto regionu měla tedy veliký význam jednak stýkání se s pražským centrem ale také existence obchodní stezky, směřující z oblasti rakouských Alp do centra Čech. To bylo na konce 12. století a ve stejné době došlo k významnému proniknutí silného rodu Vítkovů do tohoto kraje. V průběhu 13. století dochází ke kolonizaci, té doby této ne příliš zalidněné krajiny. Vítkovci zakládají hrad Rožmberk a o chvíli později i hrad Český Krumlov, v jehož bezprostřední blízkosti vzniká i poddanské město.⁶⁹ Z iniciativy Vítkovů je také v roce 1259 založen nedaleký klášter cisterciáků ve Vyšším Brodě. Cisterciáci zakládali nové vesnice a propagovali nové postupy v zemědělství. V rámci kolonizace se na území dostávalo i značné množství německy mluvícího obyvatelstva. Tito osadníci žili v celkem přirozené ekonomické i kulturní symbióze s domácím českým obyvatelstvem. Dalším z mnoha významných míst se stal klášter Zlatá koruna, jenž byl založen Přemyslem Otakarem II. v roce 1263. Mniši z tohoto kláštera se zasloužili o poměrně významnou kultivaci území na Českokrumlovsku. Klášter Zlatá koruna měl být také jakýmsi symbolem a baštou královské moci, která chtěla bránit přílišné rozpínavosti rodu Vítkovců. Roku 1302, po vymření pánů z Krumlova, zdědili Český Krumlov Rožmberkové, další část z větve Vítkovců. Stali se majiteli českokrumlovského panství, a to prakticky po tři sta let tvořilo hospodářsky i kulturně svébytný celek. Je nutné říci, že Rožmberkové zaujímali přední pozice mezi šlechtou v Českém království. Měli tak značné politické i kulturní vazby k pražskému královskému dvoru, který ve své době patřil mezi významná kulturní centra v Evropě. Také strategická poloha v sousedství rakouských a německých zemí, dávala vzniknout skutečnostem, které významně ovlivnily uměleckou tvorbu - architektura, sochařství, malířství- a v průběhu gotiky dosáhly všechny produkty velmi vysoké úrovně, přičemž největšími objednateli uměleckých děl byli jednak Rožmberkové a jednak cisterciáci ze Zlaté Koruny a Vyššího Brodu. Ani v době husitských válek po roce 1420 nebylo území nijak významně zasaženo; naopak, Rožmberkové byli schopní vytvořit z Českého Krumlova diplomatické a kulturní centrum země na místo spory zasažené Prahy. Do Krumlova se tak často uchýlovali mnozí hodnostáři, šlechtici, ale i umělci. Ve druhé polovině 15. století se v regionu velmi významně projevil vliv pozdní gotiky. Na konci stejného století začaly do regionu pronikat vlivy italské renesance a humanismu. Ta se plně rozvíjí za Viléma

⁶⁹ OBCAN.CKRUMLOV.CZ. *Zajímavosti*. [online]. [cit. 2013-10-26]. Dostupné z <http://obcan.ckrumlov.info/php/obcan/>

z Rožmberka během 16. století, kdy tento šlechtic nechává přestavět původní gotický hrad v honosné renesanční sídlo. Avšak renesance velmi významně změnila i celkovou tvář města, protože přestavby se týkaly i měšťanských domů a ostatních staveb. Největší období prosperity je ukončeno na počátku 17. století, kdy Petr Vok z Rožmberka prodává zadlužené českokrumlovské panství Rudolfu II. Habsburskému. Po odchodu Rožmberků dochází v celé oblasti ke značné stagnaci. Potom přicházejí nové šlechtické rody za zahraničí. Českokrumlovské panství získává rakouský rod Eggenbergů. Za posledního Eggenberga, knížete Jana Kristiána I. z Eggenbergu došlo k významným barokním úpravám zámku i staveb ve městě, zejména těch církevních. Eggenbergové vymřeli v roce 1710 a jejich majetek zdědil německý rod Schwarzenberků. Kníže Josef Adam z tohoto rodu je zakladatelem barokního zámeckého divadla v Českém Krumlově. Avšak později se Český Krumlov proměňuje v provinční město, když Schwarzenberkové trvale přesídlují na nedaleký zámek Hluboká nad Vltavou. Během 19. století, které je tolik význačné svou industrializací, však v tomto smyslu region nepoznamenalo tak významně jako ostatní území Čech. Výroba se zde totiž zaměřovala především na těžbu dřeva a výrobu papíru. Českokrumlovsko tak zůstalo stranou průmyslového rozvoje a i to je důvod, proč se až do dnešní doby zachoval starobylý ráz města a krása přírody. Při vysokém počtu památek je to skutečně vysoký kredit pro možný rozvoj cestovního ruchu.

Jméno města Krumlov je odvozováno z německého výrazu „Krumme Aue“ což znamená „Křivý luh“. Tento název byl odvozen z přírodních podmínek nebo spíše z tvaru území – město se rozkládá na esovitě zakřivených meandrech řeky Vltavy. První písemná zmínka je dochována z roku 1253. Tok řeky Vltavy byl přirozeným vstupem do města, neboť celým městem protéká. V témže roce bylo poprvé zmíněno jméno města Krumlova na listině moravského markraběte a rakouského a štýrského vévody Otakara. Budoucího českého krále Přemysla Otakara II. Město vznikalo ve dvou stavebních etapách. První část města vznikala spontánně nad krumlovským hradem. Nazývala se Latrán a osidlovali ji zejména lidé, kteří byli spojení s hospodářským chodem hradu. Latus znamená latinsky postranní část. Ve středověku tak byly označovány usedlosti, vybudované vedle hradu. Druhá část města byla založena způsobem, který nazýváme na „na zelené louce“. To znamená, že předtím tam ještě žádné sídliště nestálo. Mohla tak vzniknout dispozice města ve tvaru typického

kolonizačního půdorysu s kvadratickým náměstím uprostřed, z jehož rohů vedou ulice, které směřují k městským hradbám. Tato část města byla jako obchodní osada poprvé zmíněna v roce 1274, kdy je uváděn její první rychtář Sipota. Jak již bylo zmíněno, město i hrad zaznamenaly největšího úspěchu během vlády Rožmerků. V té době se rozvíjela řemesla i obchod, stavěly se honosné měšťanské domy, masné krámy, pivovary, dvakrát ročně se zde konal jarmark. V roce 1376 mělo město 96 čísel popisných. Mezi nevýznamnější osobnosti, které ovlivnily typický ráz města patřil Oldřich II. Z Rožmberka, Vilém z Rožmberka, Petr Vok z Rožmberka, také Kristián I. z Eggenbergu a Josef Adam ze Schwarzenberku.⁷⁰

Úspěšně realizované projekty

Město Český Krumlov se velmi snaží využívat jedné ze stěžejních příležitostí uvedených ve SWOT analýze: dotací z evropských fondů (zejména strukturálních fondů) určených na zvelebování svého města a okolí. V roce 2012 bylo podáno celkem 45 žádostí, z toho 25 podaných v roce 2012 a dalších 20 žádostí o dotace, jejichž realizace bude uskutečněna v letech 2012-2014, bylo předloženo v roce 2011.⁷¹ Objem celkových nákladů předkládaných projektů byl v Kč cca 86 mil., z toho 46 mil. Kč objem celkových nákladů projektů předkládaných v roce 2012 a cca 40 mil. Kč objem celkových nákladů projektu předkládaných v roce 2011 na projekty realizované v letech 2012-2014. Z počtu 25 žádostí o dotaci, podaných v roce 2012, byl počet úspěšných žádostí 9. Z toho devět dosud nebylo vyhodnoceno. Z 20 žádostí o dotace, podávaných v roce 2011, bylo 17 úspěšných. Objem získaných finančních prostředků činil celkem 33,5 mil. Kč.

Dotace pro město Český Krumlov v roce 2011

Od počátku roku 2011 podalo město Český Krumlov 31 žádostí o poskytnutí finančních prostředků z mimorozpočtových zdrojů na projekty, jejichž celkové náklady přesahují 117 milionů Kč. V šestnácti případech byly žádosti kladně vyhodnoceny, město tak

⁷⁰ OBCAN.CKRUMLOV.CZ. *Zajímavosti*. [online]. [cit. 2013-10-26]. Dostupné z <http://obcan.ckrumlov.info/php/obcan/>

⁷¹ Tamtéž

získalo finanční prostředky přesahující výši 23 milionů Kč na realizaci projektů, jejichž výčet je uveden v níže. Z Operačního programu Životní prostředí byl největším projektem projekt v rámci oblasti podpory Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží na projekty Sběrný dvůr Český Krumlov a Rekultivaci části staré nezabezpečené skládky TKO v Českém Krumlově. Celkové náklady projektů se pohybují ve výši 16,6 milionů Kč, požadovaná dotace 14,1 milionů Kč. Dotační prostředky také podpořily obnovu technické infrastruktury města (např. projekty obnova další části lávky Rechle, oprava kříže na hřbitově, výměna koncových svítidel veřejného osvětlení v ulici Fialková, pořízení ukazatelů rychlosti na území města), obnovu kulturních památek (oprava další části střechy objektu základní školy T. G. Masaryka a obnova fasády jihovýchodní části budovy Špičák 114) nebo investice do školství (další etapa výměny oken v Základní škole Linecká, přístavba jídelny a pořízení vybavení výdeje jídel MŠ Vyšehrad) a volnočasových aktivit (rekonstrukce dětského hřiště na sídlišti Mír a digitalizace Kina J&K Český Krumlov). Nejvyšší částky dotace byly přiděleny z ROP NUTS II Jihozápad na projekt Odstranění bodových závad na místní komunikaci spojující silnici I/39 s centrem města Český Krumlov, týkající se rekonstrukce lávky přes náhon u mlýna a lávky přes Vltavu u Plášťového mostu (dotace ve výši 12,6 milionů Kč) a z programu Ministerstva pro místní rozvoj na projekt Demolice nevyužitelných objektů kasárna Vyšný II. (dotace ve výši 6,9 milionů Kč). V neposlední řadě nelze opomenout úspěšné projekty z oblasti tvorby strategických dokumentů, jakým je například E-Management Plan pro historické centrum města nebo podpora činností terénního pracovníka města. Finanční prostředky napomohou také aktivitám přeshraniční spolupráce partnerských měst. Padesátitisícovou dotaci získalo město také na provoz Stanice pro psy.

V roce 2011 také pokračovala realizace dvou dlouhodobých projektů - Vzdělávání v eGON Centru Český Krumlov (na tento projekt získalo město dotaci téměř 2 miliony Kč v roce 2010). V rámci projektu probíhá školení úředníků a zaměstnanců MěÚ Český Krumlov, zaměstnanců zřizovaných organizací a úředníků a zaměstnanců obcí ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Český Krumlov. Hlavním cílem je připravit úředníky na rozvoj systému elektronizace veřejné správy. S tím souvisí druhý dlouhodobý projekt Technologické centrum ORP Český Krumlov a rozvoj služeb eGovernmentu v obcích SO ORP Český Krumlov. Realizace projektu, na který získalo

město dotaci téměř 6 milionů Kč koncem roku 2010, se rozběhla v roce 2011 a má připravit potřebnou IT strukturu pro rozvoj elektronizace veřejné správy, tzv. eGovernment. Žádosti o dotace jsou vždy předkládány v návaznosti na vyhlášené výzvy dotačních titulů, a to na projekty vycházející jak z aktualizovaného Strategického plánu rozvoje města Český Krumlov, tak z Programového prohlášení rady města. Jejich samotnému předložení předchází schválení v orgánech města. Na základě zveřejněných harmonogramů výzev dotačních titulů 2 byly předloženy žádosti o dotace z Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad např. na projekty "Vytvoření nových přístupových tras k areálu klášterů v ČK s možností využití volnočasových aktivit" a "Rekonstrukce pavilonu tělocvičny a pořízení vybavení tělocvičny ZŠ T. G. Masaryka". Do programu podpory pro památky UNESCO Ministerstva kultury projekty zaměřené na propagaci a připomenutí 20. výročí zapsání Českého Krumlova na Seznam světového dědictví UNESCO a projekty přispívající k rozvoji památek historického centra města. Nadcházející období, rok 2012 a 2013, bude ve znamení realizační fáze projektů. Na které další projekty budou podávány žádosti o dotace, s jejichž realizací počítá město od roku 2013, bude předmětem jednání rady města na počátku následujícího roku a procesu aktualizace Akčního plánu rozvoje města.

Přehled projektů, na něž byla získána dotace v roce 2011

Název akce - Kč

Obnova lávky Rechle v Českém Krumlově - II. etapa 200.000

E-Management Plan pro historické centrum města Český Krumlov - 171.429

Oprava střechy objektu Základní školy T. G. Masaryka - 2. etapa 967.873

Demolice nevyužitelných objektů kasáren Vyšný II. - Český Krumlov - 4.919.009

Odstranění bodových závad na místní komunikaci spojující silnici I/39 s centrem města Český Krumlov - 15.070.378

Přístavba jídelny MŠ Vyšehrad v Českém Krumlově (investiční) - 2.745.511

Přístavba jídelny MŠ Vyšehrad v Českém Krumlově - vybavení výdeje jídel (neinvestiční) - 131.627

Výměna oken - ZŠ Linecká v Městské zóně Český Krumlov, Plešivec - III. etapa - 587.226

Pořízení informačních ukazatelů rychlosti na území města Český Krumlov - 127.680

Výměna svítidel veřejného osvětlení v části města Český Krumlov- 166.164

Digitalizace Kina JŠK Český Krumlov - 4.081.800

Oprava kříže na hřbitově, Horní Brána, Český Krumlov - 153.144

Obnova fasády budovy Špičák 114 Český Krumlov - část jihovýchodní 481.926 ⁷²

Současné projekty města

Rekreační zóna Hornobránský rybník

Oprava střechy objektu Základní školy T. G. Masaryka v Českém Krumlově

Revitalizace III. meandru řeky Vltavy

Oprava chodníku a komunikace Na Svahu v Českém Krumlově

Podpora sociálních služeb v Českém Krumlově

Rekultivace části staré nezabezpečené skládky TKO v Českém Krumlově

Vytvoření nových přístupových tras k areálu klášterů v ČK

Autobusové nádraží

Kasárna Vyšný

Protipovodňová opatření ve městě - spolupráce s Povodím Vltavy

Regenerace sídlišť

Projekty podpořené z krajských dotačních titulů

Svatováclavské slavnosti 2013

Rekonstrukce víceúčelového hřiště - sídliště Mír

Obnova fasády budovy Špičák 114 Český Krumlov⁷³

⁷²OBCAN.CKRUMLOV.CZ. *Text Monika Petřů, prosinec 2011.* [online].[cit.2013-10-26].Dostupné z <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/projekty.xml>

⁷³ OBCAN.CKRUMLOV.INFO. *Projekty města.* [online]. [cit. 2013-10-26]. Dostupné z <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/projekty.xml>

6.3 Zpracování projektové části

6.3.1 Doporučení

Z výše uvedeného vyplývá, že město se v rámci dotačních titulů snaží především budovat lepší infrastrukturu města, a také pečovat o památky. Avšak pokud se má vycházet z předpokladů, uvedených jednak v analýze SWOT, jednak z předpokladů, které určuje dnešní trh cestovního ruchu, bylo by dobré zaměřit se v rozvoji města na takové projekty, které budou podporovat větší návštěvnost města.

V prvé řadě by to mohla být již zmiňovaná tzv. Krumlovská cyklostezka. Ta může být vítaným lákadlem pro turisty. Pro její větší atraktivitu by bylo dobré zvýšit její komfort. Například by bylo potřeba vylepšit turistické značení a vybudovat větší zázemí kolem cyklostezek - ať už umístěním odpočinkových prvků, jako jsou lavičky nebo třeba různé přístřešky, které mohou cyklisté využívat při nepříznivém počasí. Na trase cyklostezky, například ve městech, by bylo vhodné vybudovat jakousi síť půjčoven kol, jejichž součástí by byl i cykloservis a prodejna příslušných doplňků. S tím by mohly jít ruku v ruce i úschovny kol pro případ, že si například turisté v rámci svého cyklovýletu chtějí v klidu prohlédnout dané město nebo lokalitu. Na cyklostezce by se také měl zvýšit počet míst s přidělenou certifikací Cyklisté vítáni, která cyklistům v podstatě oznamuje, že destinace je dostatečně připravena a vybavena na pobyt cyklistů. Zvýšit zájem o cykloturistiku v destinaci by šlo také pomocí vhodného produktu, kdy lze kombinovat cyklistiku s jinou následnou dopravou. V zahraničí se tento systém nazývá Bike and Ride. Tato služba funguje tak, že si cyklista zdarma vypůjčí zámek s kartou, za níž zaplatí pouze zálohu. Pomocí té karty se pak může dostat zpět ke svému kolu, které si uzamkl například na vlakovém nebo autobusovém nádraží apod. Tyto úschovny by mohly být doplňovány tzv. cyklobusy, které by pomáhaly dopravit cyklisty i s koly na zajímavá místa v regionu, například různé památky apod.

Město Český Krumlov by se mělo soustředit zejména na trendy současného cestovního ruchu, kterými jsou levnější dovolená, efektivnější trávení volného času, rodinná dovolená a agroturistika (zde by se například dalo využívat nabídky pobytů na Angus

farmě Račice, která nabízí rekreační pobyty na farmě a nachází se v blízkosti cyklostezky). I ve SWOT analýze byl uvedený jako jednoznačný faktor příležitosti rodinnou dovolenou a školní výlety. Bylo by potřeba se tedy zaměřit na tento sektor co nejvíce a turisty lákat na co nejvýhodnější produkty, což by mělo jednoznačně pozitivní dopad na rezidentní obyvatele. Jednou z takových možností by mohl být po cyklostezce další produkt: zavedení jakýchsi zvýhodněných pasů. V současné době funguje tzv. Český Krumlov card. Tato karta je však poměrně jednostranně zaměřena – na výběr je ze čtyř dopředu daných nabídek (Zámek Český Krumlov, Regionální muzeum v Českém Krumlově, Museum Fotoateliér Seidel a Egon Schiele Art centrum). Pasy by měly být jakousi alternativou a rozšířením karty. Byly by to v podstatě jakési zvýhodněné balíčky – koupí pasu získáte zvýhodněné vstupné na celou řadu památek a míst, která si můžete sami libovolně kombinovat. Příslušná místa a památky by ale nebyly jen v samotném městě, ale i v nejbližším okolí, což by zajistilo to, že by návštěvníci po okolí cestovali a ve městě by přespávali; byl by tak zajištěn vícedenní pobyt turistů ve městě. V nabídce míst k poznávání by mohl být třeba Klášter ve Vyšším Brodě, Klášter Zlatá Koruna nebo například pro rodiny s dětmi návštěva ekofarmy. Podobný projekt celkem úspěšně funguje v sousedním Rakousku, kdy za příslušný pas (Salzburská karta) zaplatíte 50 euro a v této ceně je zahrnuto několik destinací v celém okolí Salzburku – termální koupaliště, jízda lanovkou, vstupenka do muzea apod. Vybíráte si celkem z asi deseti nabízených možností, vybrat můžete celkově šest, které ale musíte využít v omezeném časovém období a jednu destinaci nesmíte na jeden pas navštívit opakovaně. V rámci stejného programu by se mohl produkt zaměřit i na tzv. rodinné pasy, protože rodinné dovolené jsou v současné době velmi poptávaným artiklem. Takový pas by byl určen pro všechny návštěvníky českokrumlovska, a po jeho zakoupení za zvýhodněnou cenu, by bylo možné využívat volného vstupu na vybrané památky, které se do programu zapojí. Také by třeba rodiny, jež si pas zakoupí, mohly zdarma využívat hromadnou dopravu v době platnosti pasu. Nabídka rodinného pasu by měla probíhat zejména prostřednictvím webových stránek a Informačního centra v Českém Krumlově. Zákazníci si budou moct přes internet vybrat z několika nabídek a kombinací a po zaplacení budou pasy zasílány zákazníkům poštou; pasy bude také možno zakoupit osobně v Informačním centru. Stejným způsobem by například mohl fungovat i zvýhodněný pas pro studenty. Studenti by se museli

prokazovat platným dokladem o studiu. Návštěvníci by si mohli vybírat ze dvou variant, a to ze dvoudenního a pětidenního pasu.

Dalším produktem, který by mohl oslovit a přilákat návštěvníky do města a okolí, by mohl být nějaký konkrétní „zájezd“. Ten by šel ruku v ruce s trendem, kterým je v dnešní době podrobné poznávání regionů, jejich kulturního bohatství, poznávání *genia loci* měst atd. Zájezd by mohl mít název „Putování Českokrumlovskem“. V jeho rámci by měli účastníci zájezdu dopředu naplánovaný program – dvou nebo pětidenní; oslovovány by mohly být zejména školy v rámci školních výletů, či různé volnočasové spolky, zaměřené na děti a mládež - a navštívili by několik nejzajímavějších míst v regionu – ať už kupříkladu zmiňovaný Klášter ve Vyšším Brodě či Klášter Zlatá Koruna. Mohli by putovat například podél řeky, a pak navštívit samotné město a v něm památky jako jsou areál Zámku s medvědáriem, v zámeckém příkopu, renesanční zámecké divadlo, dále potom letohrádek Bellarie a poté uskutečnit prohlídku náměstí, kde je velké množství zachovalých gotických a renesančních domů, jedinečná renesanční radnice z konce 16. století a Morový sloup z roku 1717. Program zájezdu by měl být sestaven buď pro školy, nebo pro rodiny s dětmi a ty, kteří se zajímají o kulturní památky.

6.3.2 Cíl žádosti

Autorkou navrhovaný projekt by měl vzniknout v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad. Jak již bylo uvedeno, globálním cílem tohoto programu je zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity regionu v zájmu dlouhodobě udržitelného zvyšování kvality života obyvatel.⁷⁴ Specifickými cíli Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad jsou:

- zlepšit dostupnost center osídlení z dalších měst a obcí v regionu a zároveň zlepšit vazby uvnitř regionu;
- stabilizovat venkovské oblasti vyváženým rozvojem sídelních měst a obcí;
- zlepšit využití primárního potenciálu regionu a posílit ekonomický význam cestovního ruchu;

⁷⁴ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 48 ISBN 978-80-87029-13-8

- zajistit efektivní čerpání prostředků ROP a podpořit absorpční schopnost regionu⁷⁵.

Na tyto specifické cíle programu navazují jednotlivé prioritní osy:

- 1) Dostupnost center
- 2) Stabilizace a rozvoj měst a obcí
- 3) **Rozvoj cestovního ruchu**
- 4) Technická pomoc

Celková alokace na program činí 619, 7 milionů eur, tedy celkově 13,3% částky přidělené pro všechny operační programy.

Projekt navržený v této práci bude tedy zaměřen na prioritní osu 3; každý z regionálních operačních programů má přitom tu osu jinou. Měl by nést název Marketingová podpora rozvoje cestovního ruchu v Českém Krumlově a okolí. Bylo uvedeno, v jakých konkrétních produktech by se mohla realizovat - tedy například zkvalitnění služeb na Krumlovské cyklotrase, zavedení turistických a rodinných pasů či vytvoření nabídky zájezdu pro rodiny nebo školy. Tím zastřešujícím by ale měla být zejména marketingová podpora, na které již město docela úspěšně pracuje. Cílem celého předkládaného projektu by potom mělo být zkvalitnění služeb v oblasti cestovního ruchu v Českém Krumlově, ale i nejbližším okolí. Vzhledem k tomu, že ve městě už existuje řada opěrných bodů, které byly zmíněny (Infocentrum Český Krumlov, Destinační management apod.), chtěl by projekt při žádání spolupracovat s partnery a tím by chtěl přispět zejména k tvorbě komplexních regionálních a místních propagačních materiálů, které by posílily image jednotného komunikačního stylu Českokrumlovska v rámci ČR a Evropské unie. Tak, aby bylo dosaženo tohoto cíle projektu, měly by se realizovat tři hlavní aktivity:

1) Vytvořit jasnou marketingovou strategii, jak rozvíjet cestovní ruch v Českém Krumlově a okolí

Hlavním cílem této aktivity je vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu v regionu – aktivity, které jsem uvedla, a na základě toho vypracovat jasnou strategickou

⁷⁵ MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. s. 48 ISBN 978-80-87029-13-8

a informační koncepci tak, aby byl kvalitně a zejména efektivně osloven cílový spotřebitel. Touto aktivitou by měl vzniknout jakýsi model v podobě strategického dokumentu, který by sloužil k tomu, aby jednotliví poskytovatelé služeb v oblasti cestovního ruchu, ale také zástupci jednotlivých samosprávných celků, podle něj správně a efektivně koordinovali všechny podpůrné aktivity cestovního ruchu a odpovídajícím způsobem směřovali jejich činnosti. Tato aktivita by také měla zastřešit a jasně definovat jednotlivé cílové skupiny, které jsou pro celkový záměr projektu klíčové. Měly by zde být také doporučeny nejvhodnější formy komunikace (např. odkazy na využívání nejmodernějších technologií, aplikací apod.) a efektivní propagace produktů cestovního ruchu.

2) Vytvořit novou pracovní pozici pro koordinátora cestovního ruchu v regionu

Přestože již ve městě v roli koordinátora cestovního ruchu funguje Destinační management, bylo by vhodné ustanovit konkrétní osobu do role koordinátora, zejména pro to, aby práce byla efektivnější a hlavně průhlednější. Proto bude v rámci této aktivity třeba zajistit finanční prostředky pro nově vzniklé pracovní místo koordinátora aktivit cestovního ruchu v Českém Krumlově a jeho okolí. Tento koordinátor bude zároveň plnit úlohu destinačního manažera. Jednou z jeho hlavních činností bude koordinace a komunikace v rámci již fungující sítě Destinačního managementu Český Krumlov. Měly by se také pořídít jednoduché prezentační materiály, přenosné panelové prezentační systémy apod., které budou navazovat na ty stávající. V rámci této aktivity se také počítá s tím, že příslušný pracovník projde odborným školením v oblasti řízení destinace cestovního ruchu.

3) Tvorba regionálních a místních propagačních materiálů města Český Krumlov a okolí

Bude vytvořen manuál, podle kterého budou zpracovány propagační materiály. Měly by mít jednotnou grafickou formu a grafický styl. Zájem turistů a návštěvníků

se postupně obrací nejen na samotné město Český Krumlov, ale také na jeho nejbližší okolí a tímto směrem by měly být propagační materiály zpracovávány. Podoba těchto propagačních materiálů by měla korespondovat s výstupy marketingové strategie tak, aby bylo dosaženo co největšího efektu při oslovování jednotlivých cílových skupin. Konkrétní podoba těchto materiálů bude závislá na závěrech z aktivity uvedené v bodě 1. Na základě toho by byl vytvořen určitý počet komplexních informačních materiálů celého regionu a určitý počet individuálních informačních materiálů (teritoriálních a tematických).

Český Krumlov patří bezesporu k jednomu z nejhezčích měst v České republice. Při opakovaných návštěvách Českého Krumlova, je možné si všimnout, že masový cestovní ruch se na tváři města podepsal ve dvou rovinách; na jedné straně je vidět, že se město rozvíjí, má kvalitnější infocentrum, snaží se poskytnout lepší služby, být modernější. Na straně druhé jsou ale také vidět výrazná negativa masového cestovního ruchu. Nezaměnitelný *genius loci*, který ve městě dříve tak neopakovatelně dýchal, je narušován velkokapacitními zájezdy turistů, což má i své praktické důsledky. Přeplněné koše, válející se odpadky, nedostatečná kapacita veřejných WC a hlavně jednorázové návaly turistů v malých uličkách města, které mu berou jeho poklidnou a starobylou tvář.

6.4 Souhrn kapitoly - Zhodnocení regionu

SWOT Analýza strukturalizuje a třídí podle důležitosti výsledky dosavadních analýz prostředí na silné a slabé stránky. Silné stránky jsou například kvalita životního prostředí a zachovalost krajiny, poptávka ze strany cílové skupiny. Mezi slabé stránky se řadí například nedostatek příležitostí k trávení volného času. Dále jsou analyzovány Příležitosti a Hrozby. Další typ analýzy je PEST analýza popisuje politické, ekonomické, sociokulturní a technologické prostředí. Navrhovaný projekt realizuje tři hlavní aktivity: a to vytvořit jasnou marketingovou strategii, jak rozvíjet cestovní ruch v Českém Krumlově a okolí; vytvořit novou pracovní pozici pro koordinátora cestovního ruchu v regionu; vytvořit regionální a místní propagační materiály pro Český Krumlov a okolí.

ZÁVĚR

Tato práce se zabývá využitím prostředků ze strukturálních fondů EU k rozvoji cestovního ruchu v Českém Krumlově a okolí. Je možné jednoznačně říci, že v této destinaci je velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, ať už v klasických či alternativních formách. Nabízí řadu přírodních a kulturně-historických atraktivit. Silnou stránkou regionu je množství kulturních, přírodních a především historických památek. Český Krumlov je ideální destinací, jak pro rodinnou dovolenou, tak pro vyznavače aktivně tráveného volna. Region má poměrně velký potenciál k rozvoji cestovního ruchu do budoucna.

Práce se zabývá možnostmi využití strukturálních fondů EU pro rozvoj cestovního ruchu v regionu Český Krumlov. Cílem práce je analyzovat systém čerpání finanční podpory na projekty financované z fondů Evropské Unie v oblasti kultury a cestovního ruchu v regionu Český Krumlov a dále pak navrhnout vlastní projekt, který by podpořil rozvoj cestovního ruchu v regionu Český Krumlov. Tomuto konkrétnímu návrhu předchází vysvětlení pojmů, které s problematikou souvisí: tedy představení základních fondů EU, v jejich rámci pak především Strukturálních fondů, dále pak obecná charakteristika Operačních programů a jejich rozdělení, přehled možností čerpání dotací pro podporu cestovního ruchu v rámci jednotlivých programů, způsob tvorby dotací a hodnocení žádostí a také souhrn úspěšně realizovaných projektů mikroregionu za finanční podpory dotací z EU. V teoretické části jsou definovány pojmy související s regionální politikou Evropské unie a legislativními prostředky pro rozvoj cestovního ruchu a kultury. Praktická část potom obsahuje analýzu vybraných projektů, které jsou financovány z fondů Evropské unie, a dále je navržen vlastní projekt k rozvoji cestovního ruchu v regionu Český Krumlov. Navrhovaný projekt nese název Marketingová podpora rozvoje cestovního ruchu v Českém Krumlově a okolí. Vychází jednak z analýzy SWOT, jednak z PEST analýzy. Jeho smyslem je především najít v Českém Krumlově a okolí takové aktivity, které by do města přilákaly větší počet návštěvníků a zaujaly je natolik, že by turisté zůstávali v destinaci větší počet dní. Výše navrhovaný projekt by měl takové aktivity (například Krumlovská cyklotrasa, Putování Českokrumlovskem, či zavedení turistických a rodinných pasů) podpořit po

marketingové stránce tak, aby byly pro zájemce snadno čitelné a především snadno dostupné. Důležitými body v nově vytvořené marketingové strategii jsou zejména vytvoření pozice marketingového koordinátora cestovního ruchu v regionu a tvorba regionálních a místních propagačních materiálů.

Práce se věnuje předpokladům cestovního ruchu v regionu a to na území regionální soudržnosti Jihozápad, které se skládá ze dvou krajů: Plzeňského a Jihočeského kraje. A na tomto území byla dosud největším objemem prostředků podpořena zejména obnova památek, městských parků apod. Český Krumlov by se proto měl zaměřit více na podporu takových projektů, které se přímo věnují cestovnímu ruchu a rozvíjí jeho služby. Je možné však říci, že současná strategie vedení města je na velmi dobré úrovni a má velmi perspektivní vyhlídky. Město získalo i řadu ocenění – například Infocentrum Český Krumlov získalo ocenění jako Nejlepší české turistické informační centrum podle Marka Bakera, autora průvodců Lonely Planet, nebo Velká cesta cestovního ruchu 2012/2013 pro oficiální informační systém města a řadu dalších ocenění.

Zhodnocení dvou základních hypotéz:

1) Potenciál regionu Český Krumlov je maximálně využíván a je vyhovující pro splnění podmínek k získání dotací ze strukturálních fondů EU. Tato hypotéza se na základě všech analýz ukázala být jako pravdivá; přestože se zde objevuje řada nedostatků a město by se je mělo snažit odstranit, získávání dotací má poměrně velké procento úspěšnosti, stejně jako realizované projekty.

2) Potenciál regionu Český Krumlov je vysoký, avšak není zcela využíván. Možnosti žadatelů jsou nedostačující, neodpovídají potenciálu regionu a podmínky žádostí o dotace jsou pro žadatele nevyhovující. Tato hypotéza je pravdivá pouze v prvním bodě a to, že potenciál Českého Krumlova je vysoký a mohl by být zcela jistě využíván ještě lépe. Avšak další část hypotézy pravdivá není – možnosti žadatelů jsou dostačující.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých české zdroje

Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropských fondů v roce 2007.

BERAN, V., DLASK, P.: *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí.* 1.vyd. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1201-X.

CEJTHAMR, VÁCLAV. DĚDINA, JIŘÍ. *Management a organizační chování.* 2. upr. vyd. Praha: Grada, 2005. s. 43 ISBN 978-80-247-3348-7.

FORET, M., FORETOVÁ. V. *Marketing místního rozvoje a cestovního ruchu.* 1. vyd. Znojmo, 2008. ISBN 978-80-903914-3-7.

CHRŽOVÁ, J. *Jak na to? Aneb Jak si „sáhnout“ na finanční Prostředky z Evropské unie určené pro venkovské oblasti/regiony* 1.vyd. Praha: Český svaz žen. 2007. ISBN 978-80-254-3440-6.

MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie.* 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o. s. 2007. ISBN 978-80-87029-13-8.

PALÁNOVÁ, I., RATHOUSKÝ, M. *Jak připravit projekty z evropských fondů v období 2007-2013- praktická příručka pro školy.* 1. vyd. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2008. ISBN 978-80-87063-16-3

PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu.* 2. upr. vyd. Praha: Idea Servis, 2007. ISBN 978-808-5970-555

RYGLOVÁ, K. *Cestovní ruch : soubor studijních materiálů*. 3. rozš. vyd. Ostrava : Key Publishing, 2009. 187 s. ISBN 978-807-4180-286.

STEJSKAL, J., KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2

VYSTOUPIL, J. *Marketing cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-802-1042-407.

Seznam použitých internetové zdroje

RR-JIHOZAPAD.CZ. *Regionální operační program jihozápad*. [online]. [cit. 2013-17-9]. Dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad>.

STRUKTURÁLNÍ-FONDY.CZ *Strukturální fondy*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>.

MMR.CZ. *Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007-2013*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>.

CZECHTOURISM.CZ. *Charakteristika cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z <http://www.czechtourism.cz/1-charakteristika-a-vyznam-cestovniho-ruchu-v-cesku/>.

BUDĚJOVICE.IDNES.CZ. *Místostarostka chtěla omezit bary v Krumlově*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z http://budejovice.idnes.cz/petice-vyzyva-zikmundovou-k-odstoupeni-fdv-/budejovice-zpravy.aspx?c=A130516_172509_budejovice-zpravy_khr.

CZSO.CZ. *ČSÚ*. [online]. [cit. 2013-10-9]. Dostupné z http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/i_zakladni_uzemni_ciselniky_na_uzemi_cr_a_klasifikace_cz_nuts.

BUSINESS.CKRUMLOV.INFO. *Management cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z http://business.ckrumlov.info/docs/cz/b2b_managementcr.xml.

JCCR.CZ. *Jihočeská centrála cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z <http://www.jccr.cz/>.

BUSINESS.CKRUMLOV.INFO. *Destinační management*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z http://business.ckrumlov.info/docs/cz/b2b_dm.xml.

CZSO.CZ. *Cestovní ruch v Jihočeském kraji v 1. až 3: čtvrtletí 2013*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_jihoceskem_kraji_v_1_az_3_cvtvtleti_roku2013.

CZECHTOURISM.CZ. *Marketingová komunikace*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z <http://www.czechtourism.cz/marketingova-komunikace/iop-podpora-tvorby-produktu-a-marketingu-cestovniho-ruchu-v-regionech/>.

BUSINESS.CKRUMLOV.INFO. *Management cestovního ruchu*. [online]. [cit. 2013-10-19]. Dostupné z http://business.ckrumlov.info/docs/cz/b2b_managementcr.xml.

OBCAN.CKRUMLOV.CZ. *Zajímavosti*. [online]. [cit. 2013-10-26]. Dostupné z <http://obcan.ckrumlov.info/php/obcan/>.

OBCAN.CKRUMLOV.INFO. *Projekty města*. [online]. [cit. 2013-10-26]. Dostupné z <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/projekty.xml>.

EUROPA.EU. *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova*. [online]. [cit. 2013-17-9]. Dostupné z http://europa.eu/legislationsummaries/agriculture/general_framework/160032_cs.htm.

OBCAN.CKRUMLOV.INFO. *Městský park*. [online]. [citace 2014-02-24]. Dostupné z: <http://obcan.ckrumlov.info/img.php?img=12011716&LANG=cz>.

OBCAN.CKRUMLOV.INFO. *Museum fotoateliér Seidl*. [online]. 2014 [citace 2014-02-24] Dostupné z <http://www.ckrumlov.info/img.php?img=12032314&LANG=cz>

CKRUMLOV.CZ. *Růžová zahrada*. [online]. 2014 [citace 2014-02-24] Dostupné z <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/20061120161704.xml>.

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Turistické regiony České republiky	46
Obrázek č. 2: Turistické oblasti České republiky	48
Obrázek č. 3: Růžová zahrada	57
Obrázek č. 4: Museum fotoateliér Seidel	58
Obrázek č. 5: Městský park	58

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Formulář projektového záměru.....	I
--	----------

PŘÍLOHA A.: Formulář projektového záměru

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

A. NÁZEV PROJEKTU
Marketingová podpora rozvoje cestovního ruchu v Českém Krumlově a okolí
B. PŘEDKLADATEL
Město Český Krumlov náměstí Svornosti 1 38101 Český Krumlov
<i>Právní statut:</i> město Český Krumlov
<i>Kontaktní osoba:</i> Bc. Barbora Menclová, <i>Kontakt:</i> 525 526 235, menclova.barbora@ck.cz
4. Přehled partnerů participujících na projektu: Jihočeská centrála cestovního ruchu http://www.jccr.cz/ Infocentrum Český Krumlov http://www.ckrumlov.info/
C. POPIS PROJEKTU
1. Zdůvodnění projektu: Cílem celého předkládaného projektu by potom mělo být zkvalitnění služeb v oblasti cestovního ruchu v Českém Krumlově, ale i nejbližším okolí. Projekt by měl přispět zejména k tvorbě komplexních regionálních a místních propagačních materiálů, které by posílily image jednotného komunikačního stylu Českokrumlovsko v rámci ČR a Evropské unie.
2. Stručná charakteristika projektu: Projekt je zaměřen na prioritní osu 3. V rámci projektu by se realizovaly konkrétní produkty. Zkvalitnění služeb na Krumlovské cyklotrase, by bylo potřeba vylepšit turistické značení a vybudovat větší zázemí kolem cyklostezek - ať už umístěním odpočinkových prvků, jako jsou lavičky nebo třeba různé přístřešky. Zavedení turistických a rodinných pasů tzn. zvýhodněné balíčky – koupí pasu získáte zvýhodněné vstupné na celou řadu památek a míst, která si můžete sami libovolně kombinovat či vytvoření nabídky zájezdu pro rodiny nebo školy. Tím zastřešujícím by ale měla být zejména marketingová podpora, na které již město docela úspěšně pracuje.
3. Cílové skupiny projektu Jsou stanoveny a kvalifikovány 2 cílové skupiny: turisté, místní obyvatelé.

D. DOBA TRVÁNÍ PROJEKTU

1. Předpokládané ukončení realizace projektu
30.6.2015

E. PŘIPRAVENOST PROJEKTU K REALIZACI

Projekt je připraven k realizaci. Poskytnutí finančních prostředků je posledním článkem bránícím jeho realizaci. Na jeho financování se nepodílí žádný jiný právní subjekt. Ani není podporován grantovým nebo jiným dotačním titulem.

F. ZDROJE FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

Zdroj financování	Částka v Kč	%
Požadovaná výše dotace	2 080 000	80
Výše spolufinancování žadatele:	416 000	20
Zdroje celkem	2 496 000	100

Zdroj: Autor na základě vlastního zpracování

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Barbora Menclová

Obor: Management cestovního ruchu

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Využití prostředků ze strukturálních fondů k rozvoji cestovního ruchu regionu Český Krumlov

Rok: 2014

Počet stran textu: 73

Celkový počet stran příloh: 2

Počet titulů českých použitých zdrojů: 11

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 16

Vedoucí práce: Ing. Petr Houška